głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Koncert, ale bez audytorium str. 3
Małolat wydaje str. 4
Walczy o tytuł mistrzowski str. 5
Maceček wraca do formy str. 8

SOBOTA
13 MAJA 2006
NR 57
ROCZNIK LXI
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

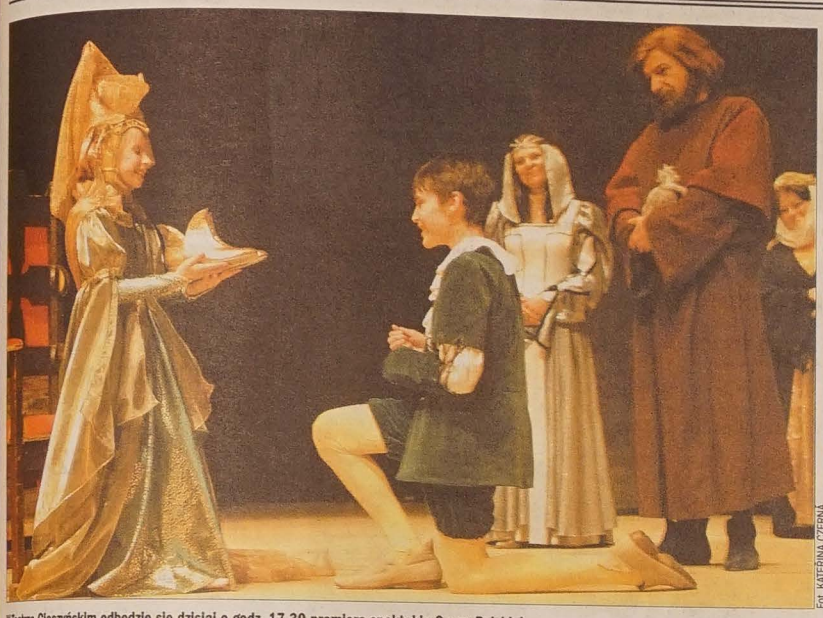

Fot. KATEŘINA CZERNÁ

W teatrze Cieszyńskim odbędzie się dzisiaj o godz. 17.30 premiera spektaklu Sceny Polskiej „Jutra ciżemka" w reżyserii Karola Suszki.

Z OKAZJI ROCZNICY UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

Spotkanie i wystawa

OSTRAWA (wak/mn) – Uroczyste spotkanie świata polityki, kultury, gospodarki województwa morawsko-śląskiego z licznym udziałem grona Zaolziaków odbyło się z okazji święta narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – 215. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja – w czwartek w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

– Celem Konstytucji było uzdrowienie państwa polskiego poprzez położenie solidnych podwalin pod jego dalszy rozwój – powiedział w przywitalnym wystąpieniu konsul generalny RP w Ostrawie **Antoni Sadowski**, dodając, iż uchwalenie Konstytucji nastąpiło jednak zbyt późno, by zapobiec narodowej katastrofie. Zaprosił także zebranych do zwiedzenia wystawy planszowej o życiu i działalności **Jerzego Giedroycia**, redaktora paryskiej „Kultury", którego imieniem Sejm RP proklamował obecny rok, dodajmy rok przebiegający także pod patronatem UNESCO. Podniosłą atmosferę spotkania dopełniło przekazanie daru Konsulatu i Towarzystwa Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu dla Katedry Slawistyki Uniwersytetu Ostrawskiego.

– Ofiarujemy studentom polonistyki komplet Zeszytów Historycznych, wybrane egzemplarze „Kultury" oraz książki z Biblioteki Kultury – powiedziała „Głosowi Ludu" **Agnieszka Mitkowska**, dyrektor Biura Zarządu Towarzystwa, a zarazem kustosz wystawy.

– To zaskoczenie nie tylko dla mnie osobiście, ale i wszystkich pracowników katedry – stwierdziła **Janina Racławska**, stojąca na czele slawistyki ostrawskiej. *– Polonistyka od lat cieszy się patronatem Konsulatu Generalnego. To kolejny z darów, po wyposażeniu Pracowni Języka i Kultury Polskiej, który trafia do naszych rąk z polskiej placówki. A przecież konsulat wspiera także nasze konferencje naukowe...*

Ciąg dalszy na str. 2

PO DYKTANDZIE SZYKUJĄ KOLEJNE DYKTANDO

Znamy nazwiska »Mistrzów«

CZ. CIESZYN (sch) – Konkurs o tytuł „Mistrza ortografii" ma już swoich zwycięzców. Zostali nimi w kategorii klas 6. i 7. **Bogdan Heinz** z PSP w Lutyni Dolnej przed **Beatą Wojnar** (PSP Cz. Cieszyn) i **Teresą Tomasz** (PSP Suchа Górna) oraz w kategorii klas 8. i 9. - **Marta Różańska** przed **Aleksandrą Sikorą** (obydwie PSP Cz. Cieszyn) i ex aequo **Natalią Orszulik** (PSP Karwina) i **Magdaleną Rylko** (PSP Gnojnik).

Dodajmy, że organizatorem 11. edycji konkursu było Polskie Centrum Pedagogiczne w Cz. Cieszynie oraz pomysłodawca, PSP w Karwinie Frysztacie. Nagrody w postaci książek i symbolicznych piór dla Mistrzów ufundowało PCP oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki w RC.

Jak podała metodyk Centrum **Barbara Kubiczek**, organizatorzy zastanawiają się już teraz nad kolejną edycją Mistrza Ortografii, w której oprócz uczniów z polską ortografią zmierzą się również nauczyciele.

Majowe pastele

W środę 10 maja ściągnęli do Biblioteki Miejskiej w Czeskim Cieszynie Sibicy miłośnicy plastyki. Odbył się tutaj wernisaż wystawy **Bronisława Liberdy**. Plastyk zaprezentował cykl pasteli, które rzucają nowe światło na wysiłki twórcze artysty. Nawiązując na jego grafikę, wywodzą nowe drogi i sposoby wypowiadania się Liberdy. Mówił na ten temat **Władysław Kubień**, nauczyciel czeskocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego.

Cykl „Pastele" jest jasny, świetlisty, odbiega od sytych grafik i olejów artysty, pozostaje wierny światłu, które pobudza wyobraźnię ludzką i każe nam współdziałać z malarzem w widzeniu naszego wspólnego świata.

Podziwialiśmy panie bibliotekarki za ich wkład w majowy wernisaż, za nastrój prawdziwej majówki na obrzeżach miasta. Ujęć z owego wernisażu należałoby się spodziewać w telewizyjnych czwartkowych Wiadomościach Polskich z Ostrawy. **(saw)**

POPARCIE DLA POLSKICH KANDYDATÓW Z LISTY WYBORCZEJ SNK-ED

Po obradach Rady Kongresu Polaków

CZ. CIESZYN (kor) – Za bardzo pozytywny sygnał uznała Rada Kongresu Polaków na swoim środowym posiedzeniu informację polskiej komisji egzaminacyjnej o poziomie tegorocznych egzaminów wstępnych na uczelnie wyższe w Polsce, które odbyły się pod koniec kwietnia w czeskocieszyńskim Gimnazjum Polskim.

– Komisja stwierdziła, że poziom był dużo wyższy niż przed rokiem, o czym świadczy to, że z 24 kandydatów na studia zakwalifikowało się ich aż 23 – powiedział naszej gazecie wiceprezes Rady, **Tadeusz Wantuła**.

Dyskutowano też o czeskocieszyńskim lokalu przy ul. Čapka, w którym mieści się Klub Polskiej Prasy i Książki. Lokal ten jest obecnie własnością Kongresu. Rada zatem przygotuje nową umowę o wynajmie i zasadach funkcjonowania księgarni z firmami „Alfa" i „Didacta".

Sporo miejsca poświęcono zbliżającym się wyborom parlamentarnym. Rada zobowiązała Kancelarię Kongresu i redakcję „Głosu Ludu" do opublikowania szczegółowych i wyczerpujących informacji nt. ordynacji wyborczej i zasad głosowania.

Uchwalono ponadto, że Rada KP, zobowiązana przez uchwałę Zgromadzenia Ogólnego Kongresu z dnia 2 kwietnia 2005 r., kierując się dobrem społecznym i wiarą w to, że w jedności jest siła: zwraca się do wszystkich Rodaków z gorącym apelem o liczny udział i pełne wykorzystanie głosów preferencyjnych w zbliżających się wyborach.

Na podstawie rozmów z Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym i Ruchem Politycznym „Coexistentia-Wspólnota" udziela zdecydowanego poparcia polskim kandydatom na liście SNK-ED.

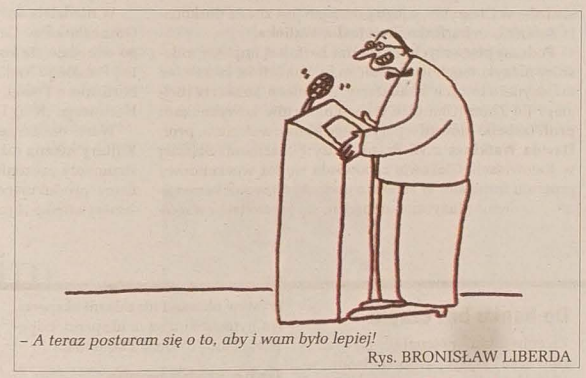

– A teraz postaram się o to, aby i wam było lepiej!
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

PIERWSZE TARGI EUROREGIONU ŚLĄSK CIESZYŃSKI

Biznes u nas i w Polsce

CIESZYN (wak) – W dniach 26 i 27 bm. w Śląskim Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie odbędą się I Targi Euroregionu Śląsk Cieszyński, których organizatorami są Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER oraz Czesko-Polska Izba Handlowa w Ostrawie. Projekt jest współfinansowany ze środków Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA CZ-PL – Euroregion Śląsk Cieszyński.

Celem Targów jest poprawa współpracy polskich i czeskich przedsiębiorców oraz wzmocnienie transgranicznej wymiany gospodarczej na terenie Euroregionu Śląsk Cieszyński. Uczestnikami imprezy będą zarówno przedsiębiorcy polscy jak i czescy, co stwarza możliwość nawiązania kontaktów biznesowych oraz ewentualnego rozwijania swojej działalności na rynku zagranicznym. Dodatkowo w ramach Targów zorganizowane zostaną szkolenia dla polskich przedsiębiorców nt. Prawa Zamówień Publicznych, rozliczania podatku VAT oraz zakładania i prowadzenia firmy w Czechach oraz podobne szkolenia dla przedsiębiorców czeskich, których celem jest przybliżenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

Stoisko o powierzchni 4 m kw. dla firmy biorącej udział w Targach w charakterze wystawcy jest bezpłatne. Zainteresowani uczestnictwem w Targach mogą zgłaszać się najpóźniej do 19 bm. pod adresem: e-mail: *b.kurzejova@opolsku.cz*, pod nr. faksu 596 612 231 (Czesko-Polska Izba Handlowa) oraz e-mail: *biuro@deltspartner.org.pl*.

ODDZIAŁ DZIECIĘCY Z NOWYM WYPOSAŻENIEM

Prezent dla szpitala

TRZYNIEC (wak) – Oddział dziecięcy Szpitala Trzyniec wzbogacił się o dwa specjalistyczne łóżka zaprojektowane do opieki, rehabilitacji oraz hospitalizacji pacjentów na oddziale intensywnej terapii. Sprzęt wartości 119 tys. Kc przekazała placówce **Vlasta Kovářová**, przedstawicielka Stowarzyszenia „Życie dzieciom".

– To duże ułatwienie dla lekarzy, pielęgniarek i samych pacjentów, ponieważ łóżka te przy pomocy elektrycznej regulacji i mechanicznej funkcji można dostosować do pozycji leżącej na niej osoby, a po usunięciu „bocznic" umożliwią także łatwiejszy do nich dostęp. Łóżka przeznaczone są przede wszystkim dla dzieci po operacjach – mówi siostra przełożona, **Anna Koždoňová**.

Chodzi o drugi dar Stowarzyszenia dla szpitala. W 2004 roku oddział dziecięcy otrzymał sprzęt do monitorowania czynności życiowych noworodków.

Fot. Archiwum szpitala

W uroczystości oficjalnego przekazania daru, która odbyła się w środę, uczestniczyli m.in. uczniowie trzynieckich szkół średnich, albowiem również oni przyczynili się do kupna specjalistycznych łóżek, przeznaczając na nie pieniądze zebrane w kweście pn. „Serduszkowy dzień".

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 21 do 25 st., nocą od 10 do 6 st. C.

NIEDZIELA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 16 do 20 st., nocą od 12 do 8 st. C.

PONIEDZIAŁEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 18 do 22 st., nocą od 11 do 7 st. C.

06057
9 771212 422065

U rodaków

■ Ponad 1800 osób w powiecie cieszyńskim przystąpiło do matury. W tym roku po raz pierwszy egzamin dojrzałości według nowych zasad zdają uczniowie techników – w liceach „chrzest bojowy" nastąpił już w zeszłym roku. 47 maturzystów to absolwenci ubiegłoroczni, natomiast 328 osób to uczniowie szkół dla dorosłych.

■ Wszystko wskazuje na to, że jeszcze w maju ruszy przebudowa newralgicznego skrzyżowania w Cieszynie, w rejonie budynku starostwa. Tę największą od lat inwestycję drogową w Cieszynie zrealizuje skoczowska firma IMB Podbeskidzie w konsorcjum z firmą Drogi i Mosty z Bielska-Białej. Pierwotnie zakładano, że prace rozpoczną się na przełomie kwietnia i maja, wpłynęło jednak odwołanie od wyniku przetargu i musiał się odbyć arbitraż.

■ Dwie osoby zostały ranne po najechaniu przez pociąg na volkswagena golfa. Do wypadku doszło w poniedziałek, 7 V, około godz. 8 w Wiśle Obłaźcu, na... strzeżonym przejeździe kolejowym. Okazało się, że dróżnik pełniący tego dnia służbę był nietrzeźwy. Badanie wykazało u niego w wydychanym powietrzu blisko 0,8 promila alkoholu.

■ Rada Miejska w Skoczowie podjęła uchwałę o utworzeniu gimnazjum przy szkole Podstawowej nr 7 w Pogórzu. Decyzja ta poprzedzona była gorącą dyskusją na forum rady, do dziś budzi też ogromne kontrowersje w gronie zainteresowanych. Jedni argumentują, że utworzenie gimnazjum stworzy zagrożenie dla szkół w Skoczowie, które – z powodu mniejszej liczby uczniów – będą musiały ograniczać godziny dla nauczycieli; mówi się też o niedostatecznej gwarancji utrzymania dobrego poziomu nauczania w pogórskim gimnazjum. Zwolennicy utworzenia gimnazjum zwracają z kolei uwagę na dobrą bazę oświatową w Pogórzu i ułatwienia dla dzieci, które będą miały szkołę w pobliżu swych domów.

■ Nadleśnictwo Wisła od ponad trzech lat hoduje głuszce, po to, żeby lasy Beskidu Śląskiego znowu zapełniły się tymi unikatowymi ptakami. Kiedyś były ich tu setki, dzisiaj występują tylko pojedyncze osobniki. Hodowlę zapoczątkowało kilka jajek przywiezionych z Białorusi. Ptaki wykluwają się i dorastają w specjalnym ośrodku ukrytym w górach, w okolicach Trójwsi. Chodzi o to, żeby ptaki miały spokój. Niepozorny ośrodek wykorzystuje jednak najnowsze zdobycze techniki. Ptaki w wolierach – niczym w reality show – obserwowane są przez kamery. Teraz w ich obserwacji pomogą krążące wokół ziemi satelity. – *Dzięki nim będziemy dokładnie wiedzieć, gdzie znajdują się wypuszczane przez nas osobniki. Do tej pory docierały do nas tylko pogłoski, że to widziano je w okolicach Istebnej, a to w rejonie Kamesznicy* – mówi Zenon Rzońca, opiekun programu odnowy głuszca.

■ Już po raz 35. w Cieszynie zorganizowane zostaną „Cieszynalia". Rozpoczną się one w niedzielę 14 maja przeglądem muzycznym, którego gościem zaproszonym będzie kwartet oscylujący pomiędzy rock'n'rollem, muzyką improwizowaną a graniem klubowym – zespół SENSSORY. Laureaci przeglądu w następnych dniach trwania Festiwalu zaprezentują się na scenie głównej. Oficjalne otwarcie Festiwalu „Cieszynalia 2006" nastąpi w poniedziałek 15 maja o godzinie 11.00 w auli akademickiej. Godzinę później wręczone zostaną studenckie nagrody „Oskarusie 2006". Festiwal potrwa do środy, w tym czasie zaplanowano wiele atrakcji – będą odbywać się koncerty, występy kabaretów, warsztaty, pokazy filmów.

Opr. (kor)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Czy znajdą się potrzebne środki finansowe na urządzenie muzeum regionalnego w Mostach koło Jabłonkowa?

JAK WYKORZYSTAĆ DREWNIANĄ CHAŁUPĘ?

Myślą o muzeum

MOSTY k. JABŁONKOWA (ga) – Prawdopodobnie najstarsza drewniana chałupa w Mostach koło Jabłonkowa zostanie przekształcona na małe muzeum regionalne. Zamiar ten uchwalił samorząd już przed ośmiu laty, jednak jego realizacja borykała się z brakiem środków finansowych.

Chałupa, pochodząca z początku ub. wieku, znajduje się w centrum gminy, w sąsiedztwie urzędu gminnego. – *Obecnie staramy się załatwić potrzebne pieniądze. Jednak polityka naszego państwa jest taka, że na więcej niż dwa projekty rocznie nie otrzymamy dotacji państwowej* – powiedział wicewójt **Alojzy Martynek**, zarazem dodając, iż celem rekonstrukcji jest przywrócenie obiektowi pierwotnego wyglądu. Kiedyś bowiem chata była dwa razy dłuższa. W nowo powstałym muzeum będą znajdować się eksponaty, które przybliżą życie przodków mieszkańców tej ziemi.

Władze gminy ogłosiły przed dwoma laty przetarg na sensowne wykorzystanie obiektu, na przykład jako sklepu czy stylowej restauracji. Natomiast poprzednie władze Mostów zainicjowały zaimpregnowanie obiektu środkiem przeciwkornikowym. Sposób ten polecił pracownik Muzeum w Rożnowie pod Radhoszczem. Chata uzyskała w dodatku nowy dach z drewnianych szyndziołów.

Za »Łucyną«

HAWIERZÓW (wak) – Plac zabaw z prawdziwego zdarzenia, boisko do gry w siatkówkę i piłkę nożną oraz parking dla 46 samochodów ma powstać jeszcze w tym roku na działce za restauracją „Łucyna". Projekt zakłada również wysadzenie w tym miejscu drzew i ozdobnych krzewów, wybudowanie chodników oraz instalację słupów oświetleniowych. Na prace budowlane, które rozpoczną się w sierpniu, przeznaczono ponad 16 mln Kc.

NOWE ZASADY PRZEKRACZANIA GRANICY

Można też autokarem

BUKOWIEC (kor) – Pisaliśmy niedawno o nowym turystycznym przejściu granicznym dla cyklistów i pieszych, które otwarto niedawno w Bukowcu. Jak jednak poinformował nas wójt tej podbeskidzkiej wsi, **Petr Jalowiczor**, od 1 kwietnia doszło do zmian także na starszym przejściu Bukowiec-Jasnowice.

Dotychczas mogli z niego korzystać oprócz pieszych wyłącznie kierowcy samochodów osobowych. Począwszy od 1 kwietnia, na czas sezonu turystycznego, czyli do 31 października br., mogą przez przejście przejeżdżać także autokary. Przez cały rok z przejścia mogą korzystać ponadto samochody ciężarowe do 3,5 t.

– *Nowe zasady korzystania z przejścia Bukowiec-Jasnowice przyjęto po wielu apelach z obu stron granicy* – mówi wójt Jalowiczor. – *Mamy nadzieję, że dzięki przejazdom przez naszą wieś autokarów turystycznych nasza gmina stanie się bardziej popularna wśród turystów.*

Spotkanie i wystawa

Dokończenie ze str. 1

Po części oficjalnej spotkania uświetnionej występem chóru Konserwatorium Ostrawskiego przystąpiono do kosztowania specjałów kuchni czeskiej i polskiej.

Dodajmy, że wystawę o Instytucie Literackim w Paryżu można oglądać na terenie Konsulatu Generalnego (w godzinach urzędowania) do środy. Potem zostanie ona przeniesiona do Instytutu Polskiego w Pradze, po czym zapowiadana jest jej ekspozycja na Uniwersytecie Ostrawskim oraz w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie.

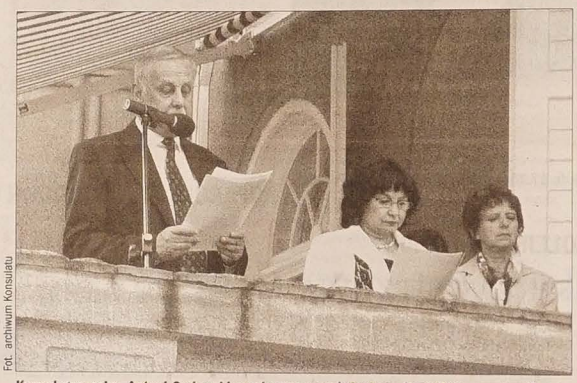

Fot. archiwum Konsulatu

Konsul generalny, Antoni Sadowski, wygłasza przemówienie z okazji 215. rocznicy Konstytucji 3 Maja.

OBRADUJE COEXISTENTIA-WSPÓLNOTA

Podpiszą umowę

CZ. CIESZYN (tt) – Dziś odbędzie się w Cz. Cieszynie pierwsze w tym roku zebranie Rady Republikowej Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota.

31-osobowa Rada Republikowa jest zwoływana zgodnie ze statutem Ruchu dwa razy w roku. W programie obrad przewidziano podpisanie umowy koalicyjnej z SNK-ED o współpracy w wyborach komunalnych oraz dyskusję na tematy wyborcze, takie jak przygotowanie list kandydackich w gminach i programu wyborczego. Sprawozdanie programowe wygłosi przewodniczący Ruchu, **Laszló Attila Kocsis**.

FESTIWAL W KATOWICACH POTRWA JESZCZE DO NIEDZIELI

Pięć dni z harfą

KATOWICE (kor) – Melomani z Zaolzia jeszcze do niedzieli mogą skorzystać z zaproszenia na Międzynarodowy Festiwal Harfowy, którego pierwsza edycja od środy odbywa się w Katowicach. Festiwal zorganizowała katowicka Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego wspólnie z Polskim Towarzystwem Harfowym. To drugie ma swoją siedzibę w Cieszynie, a jego prezesem jest znana doskonale Zaolziakom harfistka, **Ewa Jaślar-Walicka**.

Podczas pierwszych trzech dni harfowej imprezy miłośnicy muzyki mogli wysłuchać m.in. koncertów laureatów międzynarodowych konkursów: **Anneleen Lenaerts** (Belgia) i **Jie Zhou** (Chiny), a także koncertów w wykonaniu **prof. Isabelle Moretti** z paryskiego konserwatorium, **prof. Davida Watkinsa** z W. Brytanii czy Filharmonii Śląskiej w Katowicach. Ciekawie zapowiada się też weekendowy program festiwalu. W sobotę o godz. 11.00 w sali kameralnej Akademii Muzycznej odbędzie się prezentacja współczesnej literatury harfowej dla dzieci, zagrają uczniowie klas harfy ze szkół muzycznych w Bielsku-Białej, Bytomiu, Łodzi, Warszawie i Monachium. O godz. 19.30 w kościele pw. Opatrzności Bożej rozpocznie się koncert pt. „Muzyka sakralna na harfę i chór". Zagrają m.in. laureatki I Ogólnopolskiego Konkursu Duetów z Harfą: **Joanna Liberadska** i **Anna Trefon**, zaśpiewa Chór Akademii Muzycznej w Katowicach pod dyr. **Aleksandry Paszek-Trefon** (znanej ze współpracy z nawiejską „Melodią").

W niedzielę natomiast o godz. 12.00 w sali koncertowej Górnośląskiego Centrum Kultury na Placu Sejmu Śląskiego odbędzie się koncert Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia pod dyr. **Tomasza Bugaja** z udziałem harfistów z Polski, Kanady, Niemiec i Chin oraz Kwartetu Harfowego „King David".

Warto dodać, że do niedzieli w Górnośląskim Centrum Kultury można też zwiedzać wystawę, na której swoje instrumenty prezentują dwie najbardziej znane europejskie firmy produkujące harfy: francuska „Camac" i włosko-amerykańska „Lyon & Healy".

Ciekawostki

Obfite zbiory

Tłumy mieszkańców Tajlandii i zagranicznych turystów obserwowały w Bangkoku doroczne ceremonie „królewskiej orki", rozpoczynające sezon prac polowych w kraju. Ceremoniał, przeprowadzany od co najmniej 700 lat, odbywał się jak co roku na królewskim polu, niedaleko Wielkiego Pałacu i świątyni Szmaragdowego Buddy w Bangkoku. Dwa święte białe bawoły dziewięć razy okrążyły królewskie pole – po zakończeniu symbolicznej orki, sygnalizującej zakończenie pory suchej i nastanie czasu siewów, bawołom zaproponowano rozłożone na liściach bananowych różne produkty: ryż, kukurydzę, ziarno sezamowe, fasolę, trawę a także – wodę i wodę zmieszaną z winem ryżowym. W tym roku zwierzęta wybrały świeżą trawę i zwykłą wodę, co zdaniem królewskiego astrologa zapowiada obfite deszcze i równie obfite zbiory.

Do banku bez czapki

Zniechęceniu potencjalnych rabusiów ma służyć wprowadzony w Meksyku zakaz wstępu do banków w czapce z daszkiem, kapeluszu, a także w okularach przeciwsłonecznych. Zakaz ogłosiło Narodowe Stowarzyszenie Bankierów. Wszystko dlatego, że od początku roku w meksykańskiej stolicy odnotowano 29 napadów na banki.

...by się uśmiał

Nie Sławomir, ale Stanisław ma na imię Mrożek, znakomity polski dramaturg, autor „Tanga". Tak przynajmniej wynika z arkusza egzaminacyjnego z języka polskiego, jaki na egzaminie dojrzałości otrzymali maturzyści w szkołach dla dorosłych. Zresztą, w zestawie pytań aż roi się od błędów, choćby tak zwanych literówek. Jak powiedziano „Kurierowi Szczecińskiemu", pytania dla maturzystów układali niezależni eksperci. Na pytanie kim są ci eksperci, odpowiedziano: To słodka tajemnica.

Dane statystyczne

Mniejszości etniczne i rasowe to 33 proc. amerykańskiego społeczeństwa, wśród dzieci do pięciu lat ich udział wynosi już 45 proc. Amerykańskie mniejszości stopniowo zbliżają się do większości – pokazują dane biura statystycznego USA. Najszybciej rosnącą grupą jest mniejszość latynoska, zasilana przez imigrację, ale też o największym przyroście naturalnym. Kobiety w tej grupie mają przeciętnie trójkę dzieci, podczas gdy dla białych kobiet nie-latynosek współczynnik ten wynosi 1,8. Udział i wpływ grupy latynoskiej w amerykańskim społeczeństwie będzie zatem rosnąć. W 2005 r. ludność Stanów Zjednoczonych liczyła 296,4 mln, z czego jedną trzecią (98 mln) stanowiły mniejszości rasowe i etniczne. Największą z nich byli latynosi – 42,7 mln osób. Na drugim miejscu byli czarni Amerykanie – 39,7 mln. Trzecią co do wielkości mniejszością byli Azjaci (14,4 mln).

Pomnik Jana Pawła II

W ośrodku kultu maryjnego Carfin Grotto (Grota Carfin) w Szkocji (Lanarkshire) został odsłonięty pomnik polskiego papieża Jana Pawła II. Pomnik autorstwa Toma Allana poświęcony jest jako hołd dla życiowego dorobku Jana Pawła II, nazywanego w Szkocji „papieżem z ludu". Grota Carfin odległa o 3 km od miejscowości Motherwell, to replika kaplicy NMP w Lourdes. Grota Carfin znana jest ze „szklanej kaplicy" usytuowanej na wzniesieniu, gdzie odprawiane są nabożeństwa w różnych językach, także po polsku i litewsku dla obu tych społeczności osiadłych w Szkocji.

W CZWARTEK ODBYŁ SIĘ PRZEGLĄD SZKOLNEJ DZIAŁALNOŚCI ŚPIEWACZEJ

Koncert, ale bez audytorium

BYSTRZYCA (man) – W trakcie VI Przeglądu Szkolnej Działalności Śpiewaczej, który w czwartek przed południem odbył się w sali gimnastycznej starej szkoły w Bystrzycy, działające przy polskich szkołach chóry udowodniły, że bez dwóch zdań reprezentują wysoki poziom.

Celem imprezy organizowanej przez Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica" oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Cz. Cieszynie było sprawdzenie aktualnego stanu muzykowania w polskich szkołach podstawowych poza ściśle ukierunkowanymi tematycznie imprezami, jak Przegląd Cieszyńskiej Pieśni Ludowej i Festiwal Piosenki Dziecięcej. Ponadto dla niektórych zespołów przegląd chórów mógł być „przedeliminacjami" do Ogólnopolskiego Konkursu Chórów a Capella Dzieci i Młodzieży.

W czwartkowej imprezie wzięło udział kilka chórów. W trakcie wyznaczonych 15 minut wykonały po kilka utworów. Pod batutą **Leszka Kaliny** zaprezentowały się chóry „Collegium Iuvenum" i ZW „Alaudae" z Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie. **Monika Łysek** dyrygowała chórem szkolnym działającym przy PSP im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie, **Beata Brzóska** zaś Chórem Przygotowawczym „Trallala" oraz Chórem „Trallala" z PSP w Czeskim Cieszynie. Pod batutą **Danuty Cymerys** wystąpiły chóry „Wiolinki" i „Crescendo" z PSP im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy.

– Chociaż ta impreza jest może najmniej śledzona przez media, ma niezmiernie ważne znaczenie. Tu bowiem okazuje się, jak w naszych szkołach pracuje się z chórami. Na festiwalu Piosenki Dziecięcej pojawia się jakiś utalentowany wokalista i od razu robi się o nim głośno. O pracy szkoły świadczy chór, czyli nie jednostka, ale masa śpiewających dzieciaków – wyjaśnił L. Kalina, kierownik artystyczny PTA „Ars Musica".

Chociaż na sali brakowało publiczności, przysłuchujący się wyczynom swoich kolegów chórzyści mogli się poczuć jak na koncercie z prawdziwego zdarzenia.

– Teza, że zaolziańska młodzież nie lubi śpiewać, jest tezą fałszywą. Wszyscy zaprezentowali dziś to, co noszą w swoich sercach. Warto, by takie przeglądy zorganizowano przed audytorium – powiedział naszej gazecie **Alojzy Suchanek**, prezes PTA Ars Musica.

Chórzyści bystrzyckiego zespołu „Crescendo" potwierdzają, że śpiew może być dla młodzieży równocześnie zabawą.

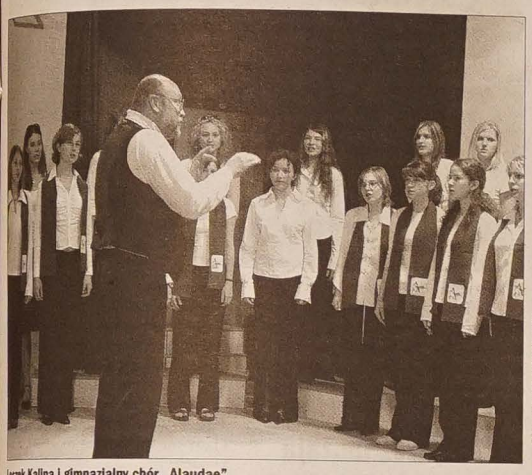

Leszek Kalina i gimnazjalny chór „Alaudae".

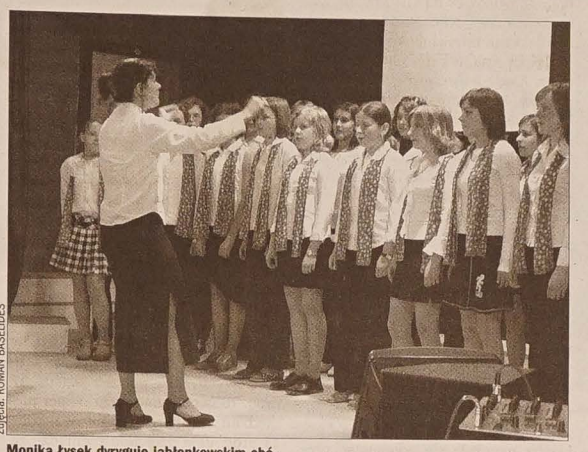

Zdjęcia: ROMAN BASELIDES

Monika Łysek dyryguje jabłonkowskim chórem szkolnym.

PRZED SEZONEM PAMIĘTAJ TEŻ O SWOIM CZWORONOŻNYM PRZYJACIELU

Kleszcze atakują wszystkich

REGION (wak) – Coraz więcej właścicieli psów, nawet z dużych miast, skarży się na kleszcze. Jeszcze do niedawna znalezienie ich na skórze czworonoga było bezpośrednią konsekwencją wyprawy za miasto. Teraz spotkać je można nawet w osiedlowych trawnikach.

Według informacji **Jerzego Michejdy**, lekarza weterynarii w Karwinie Frysztacie, w naszym klimacie można wyróżnić dwa szczyty aktywności kleszczy – wiosenny (kwiecień-maj) oraz późno letni (sierpień-wrzesień). Do zarażenia dochodzi najczęściej w lasach, parkach, skwerach, ogrodach. Sama inwazja nie jest bardzo niebezpieczna. Problem zaczyna się w momencie, gdy nasze zwierzę dopadnie kleszcz zarażony którymś z pasożytów. Do najniebezpieczniejszych chorób odkleszczowych należą – babeszjoza, borelioza oraz ehrlichioza. Kiedyś psy z tymi chorobami trafiały do weterynarzy w dużo cięższym stanie. Teraz większość właścicieli wie, jakie są ich objawy. Pies traci apetyt, ma wysoką gorączkę. W stadium zaawansowanym występuje ciemne zabarwienie moczu. Lekarze są w stanie zrobić szybko badania, by upewnić się, że to skutki ukąszenia kleszcza.

W myśl powiedzenia: lepiej zapobiegać niż leczyć, najlepiej przed sezonem kleszczy zabezpieczyć psa. Można zastosować szczepionkę (przeciwko boreliozie) lub preparaty przeciwkleszczowe.

– W tej chwili na rynku jest szereg preparatów różnych firm stosowanych przy zwalczaniu kleszczy. Mogą być w formie spot-on, czyli kropli, które nanosi się na skórę i które działają w organizmie zwierzęcia około jednego miesiąca. Przy stosowaniu polecanych preparatów nawet jeżeli kleszcz się przyczepi, to po kilku godzinach odpada i nie zdąża zarazić zwierzęcia – twierdzi Michejda. *– W ofercie są też obroże przeciwkleszczowe, które działają nawet siedem miesięcy. Są wprawdzie dosyć drogie, ale wydatek się opłaca, bo służą przez cały sezon.*

Weterynarze przypominają, iż tanie obroże kupione w supermarketach nie rozwiążą problemu z kleszczami. Odstraszają one wprawdzie pchły, na kleszcze jednak w ogóle nie działają.

SZCZEPIENIA W KARWIŃSKIM INSTYTUCIE ZDROWIA

Zanim spakujesz walizkę

KARWINA (wak) – W karwińskiej filii Instytutu Zdrowia (byłej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej przy ul. Těreškovej) wznowiono odpłatne szczepienia ochronne przeciwko chorobom zakaźnym.

Epidemiolodzy przypominają, że aktualne są one zwłaszcza dla tych osób, które wyjeżdżają na urlop zarówno do egzotycznych krajów, jak i do państw Europy Środkowej i Wschodniej. Twierdzą bowiem, iż nawet najbardziej komfortowe warunki podróży i zachowania zasad higieny nie gwarantują bezpieczeństwa. Wirusem żółtaczki pokarmowej zarazić się można nawet w najlepszym hotelu lub ekskluzywnej restauracji. Szczepienie przeciwko zapaleniom wątroby typu A i B powinno być priorytetem dla wszystkich wyjeżdżających za granicę. Ponadto odporność nabyta dzięki szczepionce procentować będzie podczas następnych wojaży przez wiele lat.

W karwińskiej placówce można się również zaszczepić przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i B, durowi brzusznemu, cholerze, żółtej gorączce (żółta febra), kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych, tężcowi, polio (wirus wywołuje chorobę Heinego-Medina) oraz wściekliźnie. Wyjeżdżającym za granicę pracownicy karwińskiej placówki opracują plan szczepień, a także doradzą w co wyposażyć podróżną apteczkę.

Szczepienia przebiegają we wtorki i czwartki w godzinach popołudniowych (13.00 do 15.30).

Informacje na temat szczepień można znaleźć na stronach internetowych *www.zuova.cz/očkovacícentrum/očkování.*

O kościele ewangelickim w Nydku

W miejscu, gdzie obecnie znajduje się kościółek Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W., stała w XIX wieku mała drewniana kapliczka służąca do obrzędów pogrzebowych. W 1903 r. rozpoczęto budowę murowanej kaplicy cmentarnej w stylu neoromańskim. Poświęcenie gotowego obiektu o rozmiarach osiem razy osiem metrów odbyło się 21 czerwca 1904 r. Prace budowlane przeprowadził znany budowniczy Kametz z Cieszyna. Kaplica posiadała trzy dzwony, które zarekwirowano w okresie pierwszej wojny światowej. Identyczny los spotkał kolejną trójkę dzwonów z okresu międzywojennego w czasach II wojny światowej. W 1968 r. obiekt rozbudowano i poszerzono do obecnego stanu. Jak wspomniał jeden z ówczesnych pomocników przy pracach budowlanych, przebudowa przebiegała również w pierwszy dzień okupacji Czechosłowacji wojskami Układu Warszawskiego, czyli 21 sierpnia 1968 r. Wówczas niektórzy zniechęceni ludzie odradzali zborownikom kontynuowanie przebudowy obiektu, jako że podobna działalność z przyjściem armii okupacyjnych i tak traci sens. Ewangelicy nydeccy jednak nie ulegli zniechęceniu. W 1990 r. przeprowadzono rekonstrukcję kościoła.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Kościół ewangelicki w Nydku.

Dziecioki, uczcie sie!

Tak by se dało nazwać to opowiadani, czy tóm powiastke. Upłynyło też už pore roków od czasu, co sie to stało.

Zawołała mi roz mojo ślubno, wtedy eszcze nieślubno, bo my wtedy eszcze byli swobodni albo, jak sie też mówi, młodzi i piekni... Jeji brat i sómsiedzi hledali w ziymi zakopane ruły od gazu, jak už były zrobióne wszystki forychtónki na tak zwanóm „przipojke" na gaz do chałupy. Potrzebowali dalszego do pómocy, czyli do kopanio. Zawołała mi, że potrzebujóm pómóc, abych – jeśli mogym – przisześł. I co by człowiek nie zrobił... Przisześł żech, bo to było kyns od miasta, przinós żech se też hadry do roboty, przewlyk żech sie, i tak jak insi broł łopate i szeł kopać. Plus minus my wiedzieli, jak ty ruły hledać, czyli kaj trzeba kopać. Na popiyrsze my se ale nie strefili. Kopali my dali. Wykopali my dość wielkóm dziure, a... nic. Ruły nie było, a ukraść jóm żodyn ni móg... Kopali my dali, w celinie i błocie, bo było to na wiosne, po wielkich śniegach. Zbabrani my byli jak... o tym inszym razym. Jedni kopali krampoczym, drudzy szramówkóm, a eszcze insi ciepali łopatóm. Jak my tak kopali i byli my zażrani do roboty, fórt my se prawili: – Dyć ni ma możne, to už tu musi kansi być. A tak my kopali dali... Už my to skoro mieli, a tu se dziwómy po czeście, kole kierej my kopali, idzie jakosio szkoła czy szkółka, no, moc dziecek z nauczycielkóm na szpacyr. Dziecka pozdrowiły – po czesku, my też jak sie słószy a patrzi odpowiedzieli i moc my se ich ani dali nie wszymali. Jak už tak byli z dziesiyńć metrów od nas, pani nauczycielka, czyli učitelka prawi tym swoim dziecókm: – „Děti učte se nebo skončíte jako tito pánové". Zbystrzlimy i zaczli se śmioć na całego, jak se prawi do rozpuku. Pani učitelka, ani dziecioki sie nie zdzierżowały i szły dali, a my sie śmioli jak stargani. Ani wy nie wiycie czymu, a gdo se śmieje a nie wiy czymu, podobo se przigłupimu. Ale my powód mieli. Przisześło nóm strasznie śmiyszne twierdzyni pani uczicieliczki, bo w tej dziurze kopało dwóch magistrów – przisześłych doktorów, inżynier i weterynarz... Aj óni muszóm nikiedy chycić łopate do rynki... A żodyn porzóndny chłop sie roboty nie boji.

A tak to opowiadani, inaczy co do joty prowdziwe może też mieć tytuł – parafrazowane powiedzyni Wericha, że obleczyni dycki też nie robi człowieka...

JAN KUBICZEK

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA „GAŻA" DZIECKA W REPUBLICE

Małolat wydaje

Dzieci to dziś poważni klienci. O ich wartości dla handlowców decydują przynajmniej trzy czynniki. Po pierwsze, rodzice, dokonując nawet bardzo poważnych zakupów, liczą się z opinią najmłodszego członka rodziny. Co trzeci nastolatek ma więc wpływ na markę kupionego samochodu, a co drugi – sprzętu elektronicznego (RTV i komputera). Drugi powód to lojalność wobec marek. Jeśli uda się złapać małego Pawełka, to najprawdopodobniej już duży Paweł pozostanie wierny marce. Wreszcie trzeci powód docenianiа najmłodszej grupy konsumentów to... ich kieszonkowe.

Fot. MAREK SANTARIUS

Mamo, kup mi...

... lody i chipsy! Chcę mieć tę nową lalkę! Często to słyszysz. Ulec dziecku, czy nie? A może pozwolić mu samemu zadecydować, czy woli nowy samochodzik, lalkę czy batonika.

Niektóre maluszki uwielbiają przeglądać portmonetki rodziców, bawić się w sklep, z zapałem wrzucają monety do skarbonki. Najszybciej poznają wartość pieniędzy dzieci, w których rodzinach dużo się na ten temat mówi. Dziecko szybko przejmuje stosunek do pieniędzy, oszczędzania, wydawania.

Czego by najbardziej dzieciom brakowało

(w procentach)

Telewizora	78 proc.
Telefonu komórkowego	38 proc.
Komputera	32 proc.

... nie brakowało

Książek	8 proc.
Kina	2 proc.
Internetu	2 proc.

Co mają dzieci w swoich pokojach

Własny magnetofon oraz CD odtwarzacz	57 proc.
Własny telefon komórkowy	47 proc.
Własny telewizor	26 proc.
Własny komputer	19 proc.

Źródło: Millward Brown

Zanim jednak dziecko otrzyma pierwsze pieniądze, musicie sami sobie odpowiedzieć na kilka pytań. *Czy to konieczne?* Nie. Niektóre przedszkolaki nie interesują się finansami. Wolą poprosić o kupno lodów czy lizaka. *Kiedy najwcześniej?* Zależy od dziecka. Są czterolatki, które chętnie będą zbierać do skarbonki, inne pieniędzmi interesują się dopiero, gdy idą do szkoły. *Dawać pieniądze systematycznie?* Tak. Dzięki temu maluszek szybciej nauczy się planować wydatki i oszczędzać. *Ile dziecko może dostawać?* Powinny to być raczej niewielkie sumy. Tygodniowo na przykład tyle, ile dziecko ma lat. Dzięki temu rodzeństwo nie pokłóci się o wysokość kieszonkowego. *Czy pieniądze mogą być prezentem?* Raczej nie. Przedszkolak bardziej ucieszy się z konkretnej zabawki. Chyba że zbiera na wymarzony prezent i chcecie mu pomóc w jego kupieniu. *Płacić za osiągnięcia?* Nie. Jeżeli nasza pociecha nauczyła się wymawiać prawidłowo „r" czy jeździć na rowerku, pochwal ją za to i na przykład, idźcie na lody. Ale nie dawajcie nagrody finansowej.

Portfel nastolatka

Z badań przeprowadzonych przez spółkę Millward Brown wśród tysiąca dzieci i nastolatków (w wieku 7 – 14 lat) w RC wynika, iż 50 proc. z nich dostaje kieszonkowe. Sto koron miesięcznie otrzymuje systematycznie 32 proc. badanych, od 101 – 200 Kc (36 proc.), od 201– 400 Kc (22 proc.), a 400 Kc i więcej (9 proc.).

Pozostałych 50 proc. dzieci dostaje pieniądze nieregularnie: jako prezenty (z okazji urodzin, gwiazdki itp.) od rodziców, dziadków, krewnych, znajomych oraz w formie nieregularnych wpłat od rodziców w zależności od ich możliwości finansowych oraz potrzeb dzieci. 17 proc. rodziców nagradza dzieci pieniędzmi za dobre stopnie w szkole, 13 proc. daje dzieciom pieniądze za prace wykonywane w domu. Psycholodzy twierdzą jednak, że nie powinno tak być. – *Dziecko powinno uczyć się dla siebie, dla własnej satysfakcji. Nagrodą za dobre świadectwo może być na przykład wspólna wycieczka, uroczysta kolacja w restauracji, wyprawa do kina lub inna niepieniężna przyjemność wybrana przez córkę i syna* – mówi **Eva Slaná**, psycholog ostrawskiej poradni psychologicznej. – *Mogłaby też w rodzinie nastać absurdalna sytuacja, gdy jedno dziecko, chociaż pilne i pracowite, ale mniej zdolne, nie otrzyma kieszonkowego, a siostra czy brat, którym łatwo przychodzi przyswajanie wiedzy na lekcjach, bez większego wysiłku cieszyliby się z pieniężnej nagrody. A jeżeli chodzi o „płatne" prace domowe? Dziecko szybko nauczy się, że praca w domu to „przykra konieczność". Nie zrozumie, że należy posprzątać dla dobra i wygody własnej i całej rodziny.*

Na co przeznaczają pieniądze?

Zdecydowanie najczęściej dzieci i młodzież wydają swoje pieniądze na słodycze (53 proc.), oszczędza „do skarbonki" (29 proc.), na prezenty dla rodziców i przyjaciół (28 proc.), gazety i czasopisma (21 proc.), napoje (17 proc.), zabawki (12 proc.), Fast Foody (10 proc.) oraz kosmetyki (8 proc.). Chociaż ankieta była anonimowa, indagowani nie przyznali się do wydatków związanych z kupnem papierosów czy piwa.

Oprócz dysponowania swoimi pieniędzmi, dzieci biorą czynny udział w wydawaniu pieniędzy rodziców. W zdecydowanej większości dzieci i nastolatki towarzyszą swoim rodzicom podczas zakupów. Najczęściej, bo aż w jednej trzeciej przypadków, małolaty chodzą z rodzicami na zakupy kilka razy w tygodniu, a blisko w jednej czwartej – raz w tygodniu. Zaledwie 4 proc. respondentów przyznało, że nigdy nie towarzyszą rodzicom w zakupach.

Spośród kilku badanych kategorii produktów dzieci najczęściej mają wpływ na wybór marek jogurtów i serków. Następne w kolejności są płatki śniadaniowe oraz odzież i obuwie. Generalnie młodsze dzieci mają mniejszy udział w podejmowaniu decyzji. Im starsze dziecko, tym jego udział w wyborze marek/produktów wzrasta. Szczególnie jeśli chodzi o telefony komórkowe, komputery i oprogramowanie czy gry komputerowe.

Podsumowanie

– *Od najmłodszych lat powinniśmy uczyć realizmu ekonomicznego. Nie-*

ROZMOWA Z IGOREM DOMINIKIEM GÓREWICZEM, AUTOREM

Między Rosją a Niemcami

Pana książka porusza temat wzajemnych stosunków niemiecko-rosyjskich oraz ich wpływu na sytuację Polski...

Pisałem ją o wzajemnych stosunkach RFN z jednej strony i Rosją, a przed odbudowaniem jej samodzielnego bytu z ZSRR z drugiej strony. Uważam, że dla polskich obserwatorów jest to zagadnienie nad wyraz interesujące. Niemcy i Rosja to dzisiejsze formy państwowe odwiecznych potęg, kształtujące przez wieki sytuacje nie tylko Polski, ale i całej niemal Europy.

Pana praca dotyczy ostatniej dekady stosunków niemiecko-rosyjskich lat 1989-1999...

Jest to o tyle istotne, że w tym właśnie czasie nastąpiły ogromne zmiany w geopolityce, szczególnie wśród naszych zachodnich i wschodnich sąsiadów. Uważam, że rok 1989 jest cezurą ze względu na rozpoczęty wówczas proces jednoczenia Niemiec, a właściwie jego przyspieszenie, a także pierwszych zmian w podejściu do nich Moskwy. Kolejne lata to ostateczne zjednoczenie Niemiec, upadek ZSRR i okres kształtowania się wzajemnych stosunków wraz z pewnymi bardzo dla nich charakterystycznymi cechami, takimi jak przyjaźń pomiędzy Helmutem Kohlem i Michaiłem Gorbaczowem, a później Borysem Jelcynem. Rok 1999 zamyka natomiast ów okres ze względu na zmiany personalne oraz polityczne pomiędzy obu państwami.

Bliska współpraca Niemiec i Rosji zaczęła się jeszcze przed zjednoczeniem RFN i rozpadem ZSRR...

Intensyfikacja stosunków niemiecko-rosyjskich rozpoczęła się jeszcze przez zjednoczeniem naszego zachodniego sąsiada. Niemcy, aby uzyskać moskiewskie przyzwolenie na zjednoczenie państwa, musieli poza argumentami natury ekonomicznej posłużyć się także zapewnieniami o potrzebie rozwoju wszechstronnej współpracy politycznej. Moskwa, stając w obliczu utraty NRD jako ważnego sojusznika w ramach Układu Warszawskiego, potrzebowała gwarancji bezpieczeństwa, które mogło przynieść jedynie zbliżenie i zacieśnienie współpracy z Bonn. Jeszcze w 1989 roku M. Gorbaczow i H. Kohl podpisali niemiecko-radziecką deklarację, która stała się jednym z najważniejszych symbolicznych momentów przełomowych. Rok później, w czasie wizyty kanclerza federalnego w Moskwie, strony ustaliły *dynamizację* wzajemnych kontaktów. Wizyta owa przyniosła zezwolenie Moskwy na dokonanie zjednoczenia Niemiec. Bonn musiało też następnie zapewnić Moskwę, że zainteresowanie współpracą ze stroną radziecką nie zmniejszy się po zjednoczeniu Niemiec.

Potem był niemiecko-radziecki traktat o dobrym sąsiedztwie, partnerstwie i współpracy.

Traktat parafowano we wrześniu 1990 roku w Moskwie i w listopadzie, tego samego roku, w Bonn. Układ ten już w preambule określał oba państwa jako *świadome swej odpowiedzialności za utrzymanie pokoju w Europie i na świecie* oraz, powołując się na wielowiekową tradycję, wzywał je do budowania *nowej Europy* i jej bezpieczeństwa. Szczególnie ważne były paragrafy układu traktujące o kontaktach dwustronnych. Traktat zapowiadał także pogłębienie współpracy we wszystkich niemal dziedzinach życia gospodarczego, przemysłowego, naukowo-technicznego, ochrony środowiska i wielu, wielu innych. Strony zapowiedziały także *rozszerzenie połączeń transportowych*, zarówno powietrznych, lądowych jak i morskich i wreszcie uproszczenia w udzielaniu wiz wydawanych w celu wzmocnienia kontaktów społecznych.

Potem nastąpiło zjednoczenie Niemiec i rozpad ZSRR...

I pewne ochłodzenie w stosunkach niemiecko-rosyjskich, choć nadal oba państwa szukały formuły budowy strategicznego partnerstwa. Rosji zależało jednak przede wszystkim na uzyskaniu od Niemiec finansowego wsparcia dla kontynuacji wewnętrznych przemian, przyjęciu przez RFN rzecznika interesów Rosji na zachodzie i wreszcie zbudowanie prawdziwego partnerstwa strategicznego. Niemieccy eksperci byli jednak bardzo wstrzemięźliwi w formułowaniu opinii na temat ewentualnych możliwości dalszego rozwoju wzajemnych relacji. Obawiano się jednocześnie, aby zbyt dobre stosunki dwustronne nie wzbudziły podejrzenia w zbyt dalekie zaangażowanie w Rosji. Niemcy zaś strategiczne partnerstwo widzieli jako uzgadnianie stanowisk oraz różne formy współdziałania i konsultacji.

Dalsze ochłodzenie stosunków niemiecko-rosyjskich nastąpiło na przełomie 1994 i 1995 roku na skutek interwencji rosyjskiej w Czeczenii, a także nielegalnego wycieku z Rosji i byłych krajów ZSRR materiałów rozszczepialnych. Niemcy szacowali, że od rozpadu ZSRR do połowy 1994 roku zanotowano 300 przypadków prób sprzedaży izotopów, z czego jedna trzecia transakcji dokonana była na terenie RFN. Niemieccy specjaliści byli pewni, że owe materiały radioaktywne pochodziły z Rosji. Interwencje niemieckie w Moskwie uznane zostały następnie przez stronę rosyjską jako *antyrosyjska kampania*.

Podobnych zarzutów wobec obywateli rosyjskich było znacznie więcej...

Kryminalnych zarzutów ze strony Niemiec wobec obywateli rosyjskich i pozostałych krajów WNP było wiele. Rosjanie często pozostawali w Niemczech po wycofaniu swoich jednostek wojskowych. Parali się potem, poza handlem materiałami radioaktywnymi, także przemytem narkotyków, broni, kradzieżami samochodów czy sprzedażą kobiet do domów publicznych. W Niemczech zaczęto nawet mówić o mafii rosyjskiej, który to termin oznaczał grupy przestępcze pochodzące z terenów byłego ZSRR. Federalny Urząd Kryminalny alarmował w 1994 roku, że nieustannie wzmaga się przestępczość z udziałem osób rosyjskojęzycznych, zaś liczbę gangów rosyjskich oceniano w owym czasie na 47.

Wyraźna zmiana wzajemnych stosunków nastąpiła w końcu lat dziewięćdziesiątych...

Jednym z najważniejszych wydarzeń zmieniających realia niemiecko-rosyjskich stosunków były niemieckie wybory parlamentarne w

CZESKIEJ: 238 KORON

należy ukrywać przed dziećmi sytuacji finansowej rodziny. Nie mogą rosnąć w przekonaniu, że pieniądze „spadają z nieba", biorą się nie wiadomo skąd. Muszą więc wiedzieć, że zarabiają je rodzice, ciężko pracując. Już od wczesnych lat trzeba uświadamiać ścisły związek pracy zawodowej z pozycją finansową – twierdzi Slaná. – Starszym dzieciom lepiej dawać kieszonkowe raz na miesiąc, by nauczyły się gospodarować w dłuższym okresie czasu. Dorośli też muszą się utrzymywać z pensji wypłacanej raz w miesiącu. Dziecko z kieszonkowego może kupować drobne upominki, słodycze, dzielić się z rówieśnikami. Ważne, żeby wydatki nie przekraczały możliwości. Mówimy tu jednak wciąż o antkietowanej grupie dzieci i młodzieży, czyli w wieku od 7 do 14 lat. Starsza młodzież, która podjęła naukę w średnich lub zawodowych szkołach, dysponuje już bowiem relatywnie wyższymi funduszami celowymi, czyli środkami na zakup określonych dóbr.

Niezależnie od tego, czy dziecko otrzymuje sto, czy czterysta koron kieszonkowego, rodzice powinni dyskretnie kontrolować sposób jego wydawania. Przede wszystkim należy rozmawiać z dzieckiem o dokonanych już zakupach i ustalić kryterium ich wartości. Z czasem zauważymy, że u nastolatka minie impulsywne wydawanie pieniędzy „na głupoty", a zacznie się mozolne oszczędzanie „na coś większego".

WANDA KULA

Sonda

Zapytaliśmy rodziców o to, czy dają swoim dzieciom kieszonkowe i na co ich pociechy wydają otrzymane pieniądze.

BOGUSŁAW KRZYŻANEK,
ojciec 20-letniej córki

Zastanawialiśmy się długo nad tym „problemem" z żoną. Rozwiązała go jednak sama córka. Jeżeli będzie potrzebowała pieniędzy, sama o nie poprosi.

URSZULA WANTUŁA,
mama pięciorga dzieci

Nie mamy ustalonego kieszonkowego. Młodsze dzieci otrzymują małe kwoty w miarę zgłaszanych potrzeb. Zwykle chodzi o niewielkie sumy. Najstarsza, 15-letnia córka, uczennica szkoły średniej, za miesięczne „kieszonkowe" kupuje sobie potrzebne drobiazgi. Uczymy dzieci oszczędności i poszanowania własnych pieniędzy.

RENATA BILAN,
mama czwórki dzieci

Muszę przyznać, że regularnego kieszonkowego dzieciom nie dajemy. Raczej dajemy pieniądze na konkretne zakupy. W przypadku większych „inwestycji" uzgadniamy, ile przeznaczą na nie ze swoich oszczędności, a ile dofinansujemy my, rodzice.

ROMAN KOWALCZYK,
ojciec dwóch synów

Sam dostawałem niewielkie miesięczne kieszonkowe, więc otrzymują go również moi dwaj synowie w wieku 14 i 16 lat. Zwykle jest to raz w tygodniu po sto koron. Wydają je najczęściej na kino, spotkania z kolegami oraz ... na kolorowe czasopisma. Są „fanami" mocnych silników, więc kupowane przez nich pisma najczęściej traktują o tej tematyce.

ELŻBIETA PARNAS,
mama (już dorosłej) córki

Jako młoda dziewczyna nie dostawałam kieszonkowego. To były lata sześćdziesiąte. Codziennie natomiast otrzymywałam 2-3 korony na „bułkę". Moja córka jest dziś dorosła, ale jako nastolatka dostawała kieszonkowe, i to spore. Wydawała całą sumę dość porządnie, bo wyrosła na przyzwoitego człowieka.

MARIOLA i MARTIN ŠKRABOŠOWIE,
rodzice dwójki dzieci

12-letni syn i 14-letnia córka nie otrzymują kieszonkowego w formie stałej i regularnej sumy. Na własne potrzeby otrzymują raczej drobne kwoty, i to w dodatku od czasu do czasu. W zasadzie ich częstotliwość i wysokość ustalamy wspólnie w drodze negocjacji. **(wak)**

NAJPOPULARNIEJSZY SPORTOWIEC ZIEMI CIESZYŃSKIEJ NIE MA NÓG

Walczy o tytuł mistrzowski

Skończył osiemnaście lat i wracał do domu z pierwszą wypłatą. Głowę miał pełną marzeń o przyszłości w elitarnych jednostkach desantu. Skrócił sobie drogę do domu przez tory. Ostatnie, co zapamiętał, to uderzenie w tył głowy. Kiedy się ocknął w wielkim bólu, leżał pod trzecim wagonem pociągu. Lokomotywa ucięła mu obie nogi. Jedną pod kolanem, drugą wyżej, w udzie. Złodziei, którzy pobili go i zostawili na torach, nigdy nie schwytano.

– *Może to i lepiej* – zastanawia się **Janusz Rokicki** z Cieszyna. Dziś ma trzydzieści dwa lata, budowę ciała rzymskiego atlety, niejeden ochroniarz mógłby mu pozazdrościć. Tyle, że nie ma nóg. Pomimo tego sam schodzi po schodach, żeby nas przywitać. – *Jestem w pełni samodzielny dzięki protezom. Muszę. Moi rodzice są już w podeszłym wieku, więc węgiel noszę sam. Żeby zaoszczędzić, chwyciłem się malowania dachu, potem okazało się, że sam nie potrafię zejść z drabiny* – śmieje się Janusz, murarz z zawodu.

Rokicki nie zadawala się tym, że potrafi zadbać o siebie i rodzinę. Przed kilku laty zabrał się za sport. Wystarczyło mu kilka lat, aby zapełnić szafę medalami i odznaczeniami. We wrześniu w holenderskim Assen stoczy walkę ze swoim największym rywalem o tytuł mistrza świata w pchnięciu kulą. W trakcie ostatnich mistrzostw jego kula pokonała odległość 14,53 metrów, rosyjski zawodnik z Syberii, dwumetrowy mistrz świata w siłowaniu na rękę, osiągnął wynik lepszy o dwa centymetry. – *Nie miałem najmniejszego pojęcia, że istnieje coś takiego, jak sport dla ludzi niepełnosprawnych. Przez przypadek trafiłem na spartakiadę, tam namówili mnie, żebym popróbował i od razu wygrałem kilka dyscyplin. Potem zajęli się mną trenerzy, którzy testowali moje predyspozycje w różnych dziedzinach sportu* – wspomina Rokicki.

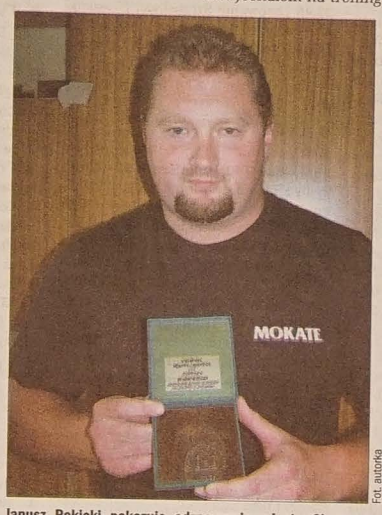

Fot. autorka

Janusz Rokicki pokazuje odznaczenie miasta Cieszyna „za wysokie wyniki sportowe".

Rokicki, tak jak wielu innych górali, nie umiał pływać. W dzieciństwie swój czas poświęcał nartom. Uczęszczał nawet do tej samej szkoły sportowej co **Adam Małysz**. – *Broniłem się przed wejściem do basenu. Byłem niepływający z czterema kończynami, a co dopiero bez nóg. Mówiłem im: „Nie ma mowy, nie przeżyłem przecież spotkania z pociągiem po to, by się w końcu utopić"* – żartuje. Potem jednak dał się „złamać" i w końcu wygrał Pływackie Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w stylu klasycznym. – *Stale jednak nie byłem zadowolony z siebie. Nie miałem ciała pływaka – ważę 120 kilogramów. Próbowałem podnoszenia ciężarów na leżąco, wygrywałem, ale stale to nie było to. Potem spróbowałem pchnięcia kulą* – dodaje. – *Trenerzy orzekli, że mam wrodzony talent, choć dla kulomiota brak nóg to wielki handicap, bo ręce zapewniają tylko koniec pchnięcia, siła musi wychodzić z nóg. Co pomaga mi osiągnąć takie wyniki? Chyba to, że nie mam taryfy ulgowej. Wiele razy chciałem to wszystko rzucić. Jechałem na trening pociągiem. W jednej ręce składany wózek inwalidzki, w drugiej trzydziestokilogramowy zydel, z którego pcham kulą. Było gorąco, niemiłosiernie uwierały mnie protezy, pot zalewał oczy. Byłem blisko ciśnięcia zydla w rów i nie zajmowania się już więcej sportem* – opowiada.

Teraz jego sytuacja się zmieniła. Zdobył pracę – pakuje herbatę w ustrońskiej firmie Mokate. Tu poznał swoją żonę. – *W Mokate zatrudnionych jest więcej niepełnosprawnych osób, firma organizuje dla nas wyjazdy. Moja żona przeżyła starcie z betoniarką i ma problemy z kręgosłupem* – mówi. Dzięki właścicielom Mokate zmieniło się także zaplecze treningowe pana Janusza. – *Zwalniają mnie z pracy, kiedy wyjeżdżam na zawody, mam także obiecany samochód combi i już nie będę musiał wozić sprzętu pociągiem* – cieszy się. Z logo firmy wystartuje we wrześniu po tytuł mistrza świata w Assen. Jeżeli wygra, złoty medal uzupełni jego i tak już pokaźną kolekcję: srebrny krążek z paraolimpiady w Atenach, złoty z mistrzostw Europy w Finlandii, tytuł wicemistrza świata osób niepełnosprawnych z Rio de Janeiro i wicemistrza świata w zawodach halowych w Szwecji.

W ubiegłym tygodniu J. Rokicki uzyskał na podstawie plebiscytu „Głosu Ziemi Cieszyńskiej" odznaczenie burmistrza Cieszyna za wysokie wyniki sportowe. W ankiecie zdobył ponownie najwięcej głosów i ponownie w popularności wśród Cieszyniaków pokonał Adama Małysza.

Co daje temu niezwykle optymistycznemu mężczyźnie sport? – *Mój świat bez nóg nie daje mi zbyt wiele przestrzeni do spełniania marzeń. Sport pozwala mi zapomnieć o codziennych kłopotach, daje możliwość spotkań z podobnie upośledzonymi osobami, które przeżywają podobne problemy, i w końcu pozwala na spełnienie nadziei na karierę sportową z czasów uczniowskich* – stwierdza.

DOROTA HAVLÍK

KSIĄŻKI PT. »STOSUNKI NIEMIECKO-ROSYJSKIE«

wrześniu 1998 roku oraz ich wyniki. Zwycięska SPD, wsparta Zielonymi dokonała pierwszych przewartościowań w polityce zagranicznej.

W polityczną grę ze wschodem wciągnięta też została pośrednio i Polska...

Nowy kanclerz zdecydował się na złożenie oficjalnej wizyty najpierw w Warszawie, a później dopiero w Rosji. Niemcy podkreślili w ten sposób znaczenie Polski w tym regionie. Nowa koalicja berlińska, aby odciąć się od swych poprzedników z H. Kohlem na czele, wysunęła szereg deklaracji dotyczących polityki zagranicznej, w tym odmowę udzielenia Rosji dalszych kredytów na zasadzie dwustronnej. Nowy kanclerz G. Schröder nie wymienił też w rządowym expose Rosji wśród swych wschodnich sąsiadów, a jedynie Polskę i Węgry. W czasie swej pierwszej wizyty w Moskwie, jako kanclerz rządu federalnego, w listopadzie 1998 roku oświadczył nieprzytomnemu już B. Jelcynowi, że *nie wziął ze sobą książeczki czekowej*, co oznaczało odmowę dalszych kredytów, a za co zasłużył sobie u rosyjskich dziennikarzy na pseudonim *Herr Niet*.

Dalsze kontakty, już na tle konfliktu w Kosowie, ukazały, że dobrze układająca się współpraca w jednej dziedzinie, nie musi oznaczać automatycznie osiągnięcia porozumienia w innej oraz że rozbieżności nie muszą oznaczać zerwania procesu wzajemnego porozumiewania się. Dobrym tego przykładem była kwestia kosowska, gdyż Niemcy jednoznacznie trwali w szeregach podejmującego agresję na Jugosławię NATO, Rosja natomiast zdecydowanie się temu przeciwstawiała.

Po rozpadzie ZSRR i zjednoczeniu Niemiec w Europie dokonały się znaczące zmiany o charakterze geopolitycznym...

Rosja, jako spadkobierca ZSRR została cofnięta na wschodnie peryferie kontynentu, opuszczając nie tylko środkowoeuropejskie państwa satelickie, ale również niedawne republiki radzieckie. W tym świetle Niemcy stały się zapewne beneficjantami zmian, gdyż przyłączając tereny

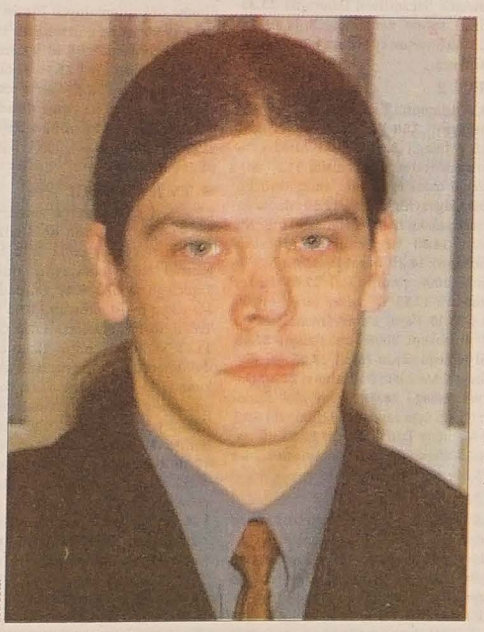

Fot. autor

Igor Dominik Górewicz

byłej NRD przesunęły swoje wschodnie granice aż do Odry. Spowodowało to przesunięcie ciężaru państwa w naszym kierunku. Tym samym rozpoczął się nowy okres niemieckiej penetracji Europy środkowo-wschodniej. Tymczasem Europa środkowo-wschodnia rozpoczęła próby prowadzenia własnej niezależnej polityki, co wiązało się z przymusem definicji własnego położenia i koncepcji bezpieczeństwa. W okresie odzyskiwania przez państwa środkowo-europejskie suwerenności, stanęły one przed wyzwaniem zapewnienia sobie bezpieczeństwa w sposób jak najbardziej rzeczywisty. Nie było to jednak łatwe, gdyż kraje te, a w szczególności Polska, znalazły się pomiędzy dwoma mocarstwami, z których każde dominowało w innych wymiarach. W Europie środkowo-wschodniej powstawała więc pewnego rodzaju próżnia polityczna, którą coraz szybciej wypełniali Niemcy, którzy ze względu na swoją siłę ekonomiczną i położenie geograficzne zaczęli zajmować miejsce ZSRR, stając się w ten sposób najważniejszym państwem w Europie wschodniej.

Rosja też była nadal zainteresowana krajami środkowo-europejskimi...

Rosji nie było na rękę, kiedy kraje te zaczęły coraz wyraźniej ciążyć ku Niemcom. Mimo też, że Rosja nie należała do krajów Europy środkowo-wschodniej, to zarówno ona, jak i dawny ZSRR zawsze decydowały o losie tego regionu. Bała się też, że po zakończeniu swej militarnej obecności na terenach byłej NRD, Niemcy rozpoczną dążenia do odbudowania swej *Mitteleuropy*. Niemcy z kolei wychodzili z założenia, że uregulowanie stosunków NATO – Rosja będzie podstawą przyszłego systemu bezpieczeństwa Europy i prawdziwym końcem zimnej wojny. W tym też kierunku poszły kolejne działania naszego zachodniego sąsiada.

Dziś coraz wyraźniej widzimy dalsze zacieśnianie współpracy niemiecko-rosyjskiej...

Dobrym tego przykładem jest budowa, krytykowanego przez inne kraje europejskie, rurociągu naftowego po dnie Bałtyku. Nie możemy jednak zapominać o wiekowej tradycji przenikania się kultury niemieckiej i rosyjskiej. Już reformy cara Piotra I Wielkiego zwróciły Rosję ku kulturze Niemiec. Sprowadził on do Rosji niemieckich architektów, naukowców, inżynierów, lekarzy. Elita rosyjska w stolicy stworzyła enklawę kultury niemieckiej z „kirchami" i protestancką etyką przedsiębiorczości. Podobnie dziś traktowani są Niemcy i ich inwestycje w obwodzie kaliningradzkim, gdzie gospodarze uważają ich za ludzi lepszej kategorii. Moda na rosyjskość panuje natomiast od lat w Niemczech. Szczególnie jednak w części społeczeństwa byłej NRD związanej z dawną SED czy wschodnio-niemieckim reżimem zakotwiczona była nostalgia i pewne tradycyjne ciążenie ku Rosji. Hans Modrow pisał, że *ze względów historycznych uważałem ZSRR za swoją drugą ojczyznę* i przewidywał, że Rosja stanie się bliższa nowym Niemcom niż USA.

Rozmawiał: LESZEK WĄTRÓBSKI

Telewizja

SOBOTA 13 MAJA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie **6.20** Bar „Atlantic" (s.) **6.50** Dzień dobry w sobotę **7.30** Rok w ogrodzie **7.50** Był taki dzień 13 maja **8.00** Wiadomości **8.15** Były sobie odkrycia - Galileusz (film kanad.) **8.40** Wirtul@ndia - Być sobą **9.05** Ziarno (dla dzieci) **9.35** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **9.45** 5-10-15 (dla dzieci) **10.10** Lilli czarodziejka - Lilli i Herkules (s.) **10.40** Czarna owca (mag.) **11.05** 89 PLUS (mag.) **11.20** Szkoła złamanych serc (s.) **12.05** Kuchnia z Okrasą **12.30** Re:akcja **12.50** Był taki dzień 13 maja **13.00** Wiadomości **13.10** Czwarty pasterz z Fatimy **13.30** Kłopoty to moja specjalność (film pol.) **14.30** Co tu jest grane? **14.55** Ranczo - Kozy ofiarne (s.) **15.50** Śmiechu warte (pr. rozryw.) **16.15** Skąd przybywa Benedykt XVI? **16.45** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Warto kochać (s.) **18.10** Show Express (mag.) **18.25** Sąsiedzi - Wrodzony talent (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Mój chłopak się żeni (film USA) **22.05** Defekt (s.) **23.05** Uniwersalny żołnierz III - Niewyrównane rachunki (film kanad.) **0.40** Niebezpieczny związek (film USA) **2.10** Był taki dzień 13 maja.

■ TVP 2

5.55 Echa Panoramy **6.25** Spróbujmy razem **6.50** Smak Europy **7.00** Lis Leon (s.) **7.10** Dziwne przygody koziołka Matołka (s.) **7.20** Złotopolscy (s.) **7.50** M jak miłość (s.) **8.40** Pokochaj mnie i moje dzieci (s.) **9.10** Na dobre i na złe (s.) **10.05** 7 dni świat **10.35** Konkurs Eurowizji dla młodych muzyków - koncert z Wiednia **11.25** Anna Dymna - spotkajmy się **11.55** Kręcioła (s.) **12.15** Parada europejska **12.25** Przygody psa (s.) **13.00** Zaklinaczka dzieci (s.) **13.25** U fryzjera (s.) **14.00** Familiada (quiz) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.00** Parada europejska **15.10** Kabaretowa liga Dwójki **16.10** Święta wojna - Hanys Cola (s.) **16.35** Parada europejska **16.45** Tygodnik Moralnego Niepokoju **17.15** Duże dzieci **18.00** Program lokalny **19.00** Herbatka u Tadka (s.) **19.55** Kraj się śmieje (pr. rozryw.) **20.50** Ona i On - wojna płci **21.45** Słowo na niedzielę **22.30** Tygodnik Moralnego Niepokoju **23.05** Symetria (film pol.) **0.45** Skok na kasyno (film USA).

■ TV KATOWICE

6.35 Wierzę, wątpię, szukam **7.00** Nie udawaj Greka **7.50** Pomysł na weekend **8.00** Ewangelia na dachach **8.45** Zaolzie **9.00** Świat - magazyn międzynarodowy **9.45** Przegląd gospodarczy **10.10** Eurinfo **10.45** Tygodnik Trójki **11.45** Nie udawaj Greka **12.15** Zwolnij w sieci (dla młodzieży) **12.45** Kowalski i Schmidt **13.10** Telenowyny **13.45** Qltura (pr. kultur.) **14.10** Okiem mistrza **14.35** Ginące cywilizacje - Mongołowie z Gobi (s.) **15.45** W blasku złota (sport) **16.00** Przegląd gospodarczy **16.45** Aktualności **16.48** Pocztówki z wdziękiem **17.00** Śląsk jest piękny - Gawęda Marka Szołtyska **17.45** Regiony kultury **18.00** Aktualności **18.30** Retransmisje sportowe **21.45** Aktualności **22.05** Sobotni magazyn sportowy. **23.00** Grand Prix **23.25** Planetarium **23.55** Ultimo, czyli ostatni (film włoski) **1.30** Telekurier **2.25** Tygodnik Trójki.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.10** Jesteśmy **7.40** Sonic X (s.) **8.10** Hugo Familijny 2006 **8.40** Z Bożeną Dykiel na ostrzu noża **9.10** Pasjonaci **9.40** Rodzina zastępcza (s.) **10.35** Ania z Zielonego Wzgórza (s.) **13.00** Czarodziejki (film USA) **14.00** Dom nie do poznania **15.00** Hell's Kitchen od kuchni (film USA) **15.50** Gotowe na wszystko (film USA) **16.45** Chcę być piękna **17.45** Kochaj mnie, kochaj! (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Grasz, czy nie grasz **20.50** Bulworth (film USA) **23.15** Desperaci (film USA) **1.45** Dziewczyny w bikini (quiz) **3.15** Love TV **4.15** BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) **6.50** Listy Feliksa (s. anim.) **7.05** Beniamin Kwiatek (s.) **7.30** Niefortunna czarownica (s.) **7.55** Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) **8.15** Lorenz w rzeszy kłamców (film) **9.35** Wizyta w zoo **9.45** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **10.10** Czy mnie zechcecie? (mag.) **10.25** Nasza wieś (mag.) **10.45** Program dla miłośników muzyki dętej **11.20** Dramaty w przyrodzie (s. dok.) **11.50** Niewiedza nie usprawiedliwia (pr. cykl.) **12.00** Wiadomości **12.05** Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Revue (mag.) **13.00** Rok komety (film USA) **14.30** Film o filmie Kroniki Narnii **14.45** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **15.15** Oczarowanie (s.) **16.10** Nieuczciwi (film USA) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.10** Antologia czeskiego humoru **18.45** Informacje o programach TVC **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Godzina prawdy (pr. roz.) **21.05** Teren prywatny (film USA) **22.35** Wiadomości, sport **22.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **22.50** Rzymska wiosna pani Stone (film USA) **0.40** Świetnie wyglądasz! **1.00** Bananowe rybki **1.30** „Menšíkoviny" **1.50** Punkty spojrzenia **2.20** Teren prywatny (film USA).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Telewizyjny klub nie słyszących (mag.) **9.00** Filmopolis (mag.) **10.00** Projekt Jelcyn (film USA) **11.45** Film o filmie **12.00** Paszkwil (mag.) **12.30** Game Page (mag.) **12.50** Super Pomarańcza (mag.) **13.45** Franz Ferdinand (koncert) **14.40** Cel podróży: Nurkowanie (s. dok.) **15.30** Czeski amatorski golf 2005 **15.50** Sportowcy świata (s. dok.) **16.45** Filmowe powroty: Tajemnica Santa Vittoria (film USA) **19.05** MŚ w hokeju 2006 (transmisja) **21.45** Echo Praskiej Wiosny **21.55** Adieu Mozart (dok. muz.) **22.45** Noc z Andělem **0.15** Wielka muzyka nocna **4.00** Telewizyjne piosenki **4.50** Groteski Ch. Chaplina **4.55** Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.10 Ferda (s.) **6.40** Baby Looney Tunes (s. anim.) **7.05** Scooby-Doo (s. anim.) **7.35** Niesamowite wakacje rodziny Smolików (s.) **8.05** Nowa podróżomania (mag.) **8.45** Perry Mason (s.) **10.40** ESO (lista przeb.) **12.00** Dzwońcie do TV Nova **12.35** Kasiarze (film czes.) **14.15** Gambrinus Liga (piłka nożna) **16.40** Gliniarz z dżungli (s.) **17.40** „Pěnička a Paraplíčko" (film czes.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Złap mnie, jeśli potrafisz (film USA) **22.30** Łowcy umysłów (film koprod.) **0.30** Mikey (film USA) **2.05** Skandal (s. erot.).

■ PRIMA

6.40 Tabaluga (s. anim.) **7.10** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) **7.25** Księżniczka Fantaghiro (s.) **8.00** Dzika Afryka (s. dok.) **8.30** Salon samochodowy **9.15** Mary-Kate i Ashley: Londyn jest cool (film USA) **11.20** t-music (pr. muz.) **12.25** „Vyvolení" **12.55** Wyspa Bailey's Mistake (film USA) **14.35** „Práče" (film czes.) **16.10** Komisarz w spódnicy (film fr.) **18.25** „Vyvolení" **18.35** Prima TV **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Extra (mag.) **19.45** „VyVolení" (reality show) **22.15** Złoto pustyni (film USA) **0.35** „VyVolení" **1.00** Morderstwa na przedmieściach (s.) **1.55** Szybka wygrana.

NIEDZIELA 14 MAJA

■ TVP 1

6.05 Białoruś, Białoruś... (mag.) **6.30** Perły i dukaty - Ping-pong (film pol.) **6.55** Był taki dzień 14 maja **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach **7.55** Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku **8.10** Domisie - Czy ktoś mi pomoże? (s.) **8.35** Moja farma Pauli w południowej Afryce (film franc.) **8.50** Mali mistrzowie - Sebastien i samoloty (film franc.) **9.10** Teleranek **9.40** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **9.45** Królestwo Maciusia (s.) **10.15** Ania z Zielonego Wzgórza (s.) **10.40** Szkoła złamanych serc (s.) **11.30** Tydzień **11.55** Między ziemią a niebem (pr. public.) **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem (pr. public.) **12.55** Był taki dzień 14 maja **13.00** Wiadomości **13.10** Wywiad i opinie **13.35** Kochamy polskie komedie **14.05** Agent nr 1 (film pol.) **15.50** Daj mi duszę, resztę zabierz **16.45** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Dziewczyna z kawiarni (film ang.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Ranczo - Porwanie (film pol.) **22.05** Losowanie konkursu interaktywnego **22.15** Dzień świra (film pol.) **23.50** Około północy (pr. muz.) **0.15** Iwan Groźny (film zw. radz.) **1.50** Był taki dzień 14 maja.

■ TVP 2

5.50 Lokatorzy (s.) **6.45** Smak Europy **6.55** Lis Leon (s.) **7.05** Złotopolscy (s.) **7.35** M jak miłość (s.) **8.25** Zacisze gwiazd - Małgorzata Kożuchowska **8.50** Niesforne aniołki (s.) **9.25** Ostoja (mag.) **9.55** Pająki - miłość na śmierć i życie (film USA) **10.50** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Polarny smak **11.25** Viva Maria! (film franc.) **13.25** Codzienna 2 m 3 **14.00** Familiada **14.30** Złotopolscy (s.) **15.00** Szansa na sukces (s.) **16.00** Na dobre i na złe (s.) **17.05** Polska - Wyspy Owcze. Mecz towarzyski **19.35** Nurkując z wielorybami (film dok.) **20.10** Europa da się lubić **21.10** Duże dzieci (pr. rozryw.) **22.00** Panorama **22.40** Dolina Kreatywna - Co słychać? **22.45** Linia specjalna **23.15** Maleńczuk śpiewa songi Kurta Weilla **0.05** Egoiści (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.30 Eurinfo **6.35** Tygodnik Trójki **7.15** Książka dla malucha **7.20** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **7.50** Rozważania nie tylko dla pobożnych **8.00** Śląski koncert życzeń **8.45** Salon **9.45** Od niedzieli do niedzieli **10.10** Nie tylko Tatry **10.45** Telewizja Regionów **11.45** Było, nie minęło (mag.) **12.15** Czytaj z Trójką **12.45** Telewizja Regionów **14.35** Liga Siatkówki Kobiet. Czwarty mecz finału **16.45** Niedziela w Bytkowie **18.00** Aktualności **18.30** Retransmisje sportowe **20.45** Młodzież kontra **21.45** Aktualności **21.55** Piłkarska Trójka **23.00** Sportowa niedziela **23.35** Elisa z Rivombrosy (film włoski) **0.35** Od niedzieli do niedzieli **1.00** Teleplotki **1.45** Sportowa niedziela.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.25** Król Szamanów (s.) **7.55** Power Rangers (s.) **8.25** Hugo 2006 (s.) **8.55** Wszystko o zwierzętach - Carla, kapibara (film ang.) **9.25** Słoneczny patrol (s.) **10.40** Dzielny pies Shiloh II (film ang.) **12.40** Spokojnie, to tylko awaria (film USA) **14.25** Zakochać się jeszcze raz (film USA) **16.30** Grasz, czy nie grasz **17.45** O rety! Kabarety! **18.15** Daleko od noszy (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Rodzina zastępcza (s.) **20.30** Pensjonat pod Różą (s.) **21.30** Fala zbrodni (s.) **22.35** Kuba Wojewódzki **23.35** Nasze dzieci **0.35** Magazyn sportowy **2.35** Love TV **3.35** BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Kultura w regionach **6.50** Klocki **7.00** Bajka **7.05** Było sobie życie (s. anim.) **7.30** Boisko 7 (dla dzieci) **9.20** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **9.45** Kalendarium **10.00** Trzej królowie (s.) **10.50** Oświęcim (dok.) **11.00** Wędrująca kamera (mag.) **11.30** Obiektyw (mag.) **12.00** Pytania Václava Moravca **14.00** Wiadomości **14.05** Roza, duch - wartownik (bajka) **15.20** Nawet w śmierci sami **16.35** Hobby - magazyn J. Bohdalovej **17.00** Ogród to zabawa **17.25** TVC **17.50** Słowo świąteczne **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.10** Joey (s.) **18.30** „Pakárna" (s. anim.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Mistrzowie (film czes.) **21.30** Tata jak mama (s. dok.) **21.50** Wiadomości, sport **22.00** Losowanie Sportki i Szansy **22.05** Navarro (s.) **23.30** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.35** Wydział spraw zamkniętych (s.) **0.20** TVC **0.40** Sportowcy świata **1.30** Pytania V. Moravca.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS **7.10** „Blues ze Staré pekárny" **7.50** Panorama **8.30** Świat książek (mag.) **8.55** Praski Międzynarodowy Maraton (transmisja) **11.35** Mistrzowie czeskiego filmu animowanego **12.30** Magazyn religijny **12.50** Magazyn chrześcijański **13.05** Świat sztuki: E. M. Forster **14.00** W poszukiwaniu czasu utraconego **14.20** Karol IV **15.00** MŚ w hokeju 2006 (transmisja) **17.45** Hokej to zabawa **17.55** W rzeszy faraonów (s. dok.) **18.15** Pavel Dobeš (recital) **19.00** MŚ w hokeju 2006 (transmisja) **21.45** Król białego śladu (rep.) **22.05** Na pływalni z J. Michlem (talk show) **22.30** Dogrywka (mag.) **23.00** Nocny klub filmowy: Niech żyje rewolucja! (film wł.) **0.35** Pat Metheny Trio (koncert) **1.30** Kultura. cz **1.55** Wojna we wspomnieniach kobiet **2.55** Magazyn folklorystyczny.

■ NOVA

6.15 Ferda (s. anim.) **6.45** Baby Looney Tunes (s. anim.) **7.15** Scooby-Doo (s. anim.) **7.45** Niesamowite wakacje rodziny Smolików (s. anim.) **8.20** Wędrówki przyrodnicze z Jeffem Corwinem (s. dok.) **9.10** Przyprawy (mag.) **10.05** Kobieta prawa (s.) **12.00** Siódemka (pr. dys.) **13.00** Poradnik domowy **13.30** Wyścigi Formuli 1 w Barcelonie (transmisja) **16.05** Sekundy przed katastrofą (s. dok.) **17.00** Zawodowcy (s.) **18.05** Na ścieżce kłusownika (film czes.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Zamiana żon (reality show) **21.20** Odłamki (mag.) **21.55** Lot skazańców (film USA) **0.05** Prawo i bezprawie (s.) **0.50** Zimowy raj (s.) **1.30** Odłamki (mag.) **2.25** Do-Re-Mi.

■ PRIMA

6.40 Tabaluga (s. anim.) **7.10** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) **7.25** Księżniczka Fantaghiro (s.) **8.00** 1945 - Rok, który zmienił świat (s. dok.) **9.00** Świat 2006 (mag.) **9.30** Było nas sześciu (s.) **10.35** Siska (s.) **11.55** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **13.00** Niedzielna partia (pr. dys.) **13.55** 12 wspaniałych (s. dok.) **14.10** Piekło (film USA) **16.10** Superman (film USA) **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Dementi **19.45** „VyVolení" **19.55** Legalna blondynka (film USA) **22.00** „VyVolení" **23.20** Morderstwo nad jeziorem (film niem.) **1.15** Szybka wygrana **2.30** Niedzielna partia.

PONIEDZIAŁEK 15 MAJA

■ TVP 1

5.45 Rolnictwo na świecie **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Wyjście na zakupy **8.19** Polska z bocznej drogi **8.30** Listonosz Pat i jego kot (s.) **8.45** Kucyki z Gwiezdnego (s.) **9.00** Budzik (s.) **9.30** Papirus - Czerwony Nil (s.) **9.55** Nieustraszony (s.) **10.45** Kwadrans na kawę **11.00** Smaki polskie **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Tajemnica dzikiego szybu (film pol.) **13.45** Kochamy polskie komedie **14.10** Polska z bocznej drogi **14.25** Glob 2006 **14.50** Był taki dzień 15 maja **15.00** Wiadomości **15.10** Pokój 107 - Szkoła uczuć (s.) **15.40** Pociąg do kultury **16.00** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku (mag.) **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Śmierć rotmistrza Pileckiego (film pol.) **21.45** „Post scriptum" - premierowy pokaz spektaklu w Los Angeles **22.00** Przeżyli, żeby powiedzieć prawdę **22.25** Był taki dzień 15 maja **22.35** Prosto w oczy **22.50** Wiadomości **23.05** Bądź jurorem: Festiwal filmowy Jedynki **0.55** Kinematograf **1.20** Glob 2006 **1.45** Ku Klux Klan: Tajna historia (film ang.) **2.10** Był taki dzień 15 maja.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) **6.25** 10 minut tylko dla siebie **6.35** Molly (film pol.) **7.20** Od przedszkola do Opola **7.50** Jak to działa? Wieści na odległość, czyli o telekomunikacji **8.05** Detektyw w sutannie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **11.55** 10 minut tylko dla siebie **12.10** Młode wilki **12.40** Magazyn Ligi Mistrzów **13.10** Giganty świata płazów (film dok.) **14.05** Ojczyzna-polszczyzna **14.20** Człowiek dobrej woli... **14.40** Tylko tato - Janek (s.) **15.10** Gliniarz i prokurator (s.) **16.00** Panorama **16.20** M jak miłość (s.) **17.15** Zorro (film USA) **17.40** Przegląd filmów dokumentalnych Planet Doc Review **19.00** Jeden z dziesięciu **19.35** Dolina Kreatywna **20.05** M jak miłość (s.) **21.10** U fryzjera (s.) **21.35** Kochaj mnie (s.) **22.20** Biznes **22.45** Warto rozmawiać - Właśnie polują na twoje dziecko, czyli o nietykalnej pedofilii **0.00** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.25** Wizje Europy (film duński).

■ TV KATOWICE

6.35 Świat - magazyn międzynarodowy **7.00** Od niedzieli do niedzieli **7.25** Książki z górnej półki **7.50** Schlesien Journal **8.05** Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku **8.48** Gość dnia **9.00** Magazyn majsterkowicza **9.55** Reportaż Trójki **10.45** Teleplotki **11.15** Gość dnia **11.45** Młodzież kontra **12.35** Uwierz w dokument **13.05** Chorzy na muzykę (film kanad.) **13.45** Na skrzydłach Ikara - Orle gniazdo (s.) **14.15** Przystanek praca **14.45** Regiony kultury **15.00** Przegląd gospodarczy **15.45** Magazyn majsterkowicza **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Kalejdoskop częstochowski **17.05** Magazyn historyczny **17.50** Kronika miejska **18.00** Aktualności **18.40** Raport z akcji **19.00** Cogito **19.10** Śląski klub filmowy **19.40** TV Katowice zaprasza **19.45** Pełnoprawni niepełnosprawni **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.50** Aktualności **22.15** To jest temat **23.00** Reportaż ściśle jawny **23.20** Dziwny jest ten świat - Stalin i siedem dolarów od śmierci (film pol.) **23.50** Taniec do muzyki czasu (film ang.) **2.45** Echa dnia.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! **7.00** Z Bożeną Dykiel na ostrzu noża **7.30** Przygody Jackie Chana (s.) **7.55** Miodowe lata (s.) **8.45** Gra w ciemno **9.45** Czarodziejki (film USA) **10.45** O rety! Kabarety! **11.15** Grasz, czy nie grasz **12.30** Samo życie (s.) **13.15** Miodowe lata (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Chcę być piękna **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.35** Świat według Bundych (s.) **17.05** Gra w ciemno **18.05** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Interwencja Extra **20.50** Osaczeni (film ang.) **23.20** Boston Public (s.) **0.20** Biznes Wydarzenia **0.45** Bumerang **1.20** Dziewczyny w bikini (quiz) **2.20** Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Sezamie, otwórz się (dla dzieci) **9.00** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **9.30** Tajemnice natury (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** List do ciebie **11.00** Oczarowanie (s.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Ćwiczmy z TVC **13.40** Kalendarium **14.00** Wiadomości **14.05** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **14.30** W poszukiwaniu czasu utraconego **14.50** Antologia czeskiego humoru **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Nauka jest zabawna (mag.) **17.00** Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy **18.30** Świat rekordów Guinnessa (mag.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Dziki kraj (s.) **21.00** Peru (dok.) **21.35** Reporterzy TVC (reportaże) **22.05** Historie żelaznej kurtyny (pr. cykl.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.15** Prognoza pogody, sport **23.20** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.25** Jake 2.0 (s.) **0.10** Cel podróży: Nurkowanie **1.00** Moda - Ekstrawagancja - Maniera **1.25** Simpsonowie **1.50** AZ-kwiz **2.15** Allo! Allo! (s.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Dogrywka **7.00** Król białego śladu **7.25** Styl (mag.) **7.50** Panorama **8.30** Telewizyjna szkoła **8.40** Małe duże gry i zdarzenia **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.30** Allo! Allo! (s.) **13.00** Mistrzowie czeskiego filmu animowanego **13.55** Angielski dla najmłodszych **14.10** Lorenz w rzeszy kłamców (film niem.) **15.30** Ćwiczmy z TVC **15.45** Time Out (transmisja meczu koszykówki) **18.00** Balet Teatru Narodowego **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** MŚ w hokeju 2006 (transmisja) **21.45** Echo Praskiej Wiosny **21.55** W tak dobranym towarzystwie **22.05** Klub filmowy: Satyricon (film wł.-fr.) **0.10** Jane Monheit: Some Other Time (koncert) **1.10** Świat sztuki **2.00** Punkty spojrzenia.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.25** Merlin 1/2 (film USA-br.) **11.00** Wyprawa do krainy gadów (s. dok.) **11.30** To morderstwo, napisała (s.) **12.25** Bez śladu (s.) **13.15** Hotel Hansson (s.) **14.05** Terra Nostra (s.) **15.10** Smallville (s.) **16.00** Gliniarz i prokurator (s.) **16.50** Właśnie teraz **17.00** Julie Lescaut (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Kobra 11 (s.) **21.00** Weekend (mag.) **21.50** Człowiek demolka (film USA) **0.00** Alias (s.) **1.25** Stary (s.).

■ PRIMA

6.30 Roseanne (s.) **6.55** Taz-mania (s. anim.) **7.20** Szansa bez granic **8.20** Nieposkromiona Lucia (s.) **9.20** Dzika kotka (s.) **10.20** Prima jazda **11.10** Szczury wodne (s.) **12.10** E/R (s.) **13.10** Rewir Wellsa (s.) **14.15** Hunter (s.) **15.15** M.A.S.H. (s.) **16.20** Big Ben (s.) **18.30** „VyVolení" **18.45** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Extra (mag.) **19.45** „VyVolení" **19.55** Nie na doskonałych (pr. roz.) **21.10** „VyVolení" **22.20** Program rozrywkowy **23.00** „VyVolení" **23.30** Prawo i bezprawie: Zbrodniczy zamiar (s.) **0.25** Oblawa (s.) **1.20** Szybka wygrana **2.50** Detektyw Nash Bridges (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

W tych dniach obchodzą Złote Gody państwo

HELENA i WŁADYSŁAW BUDOWIE

z Koszarzysk

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i pogody ducha na dalsze lata składają dzieci, wnuki i prawnuki. GL-224

Szczęścia, zdrowia, pomyślności do najpóźniejszej starości, błogosławieństwa Bożego i wszystkiego najlepszego.

Dnia 14. 5. 2006 obchodzi swój zacny jubileusz 88. urodzin

pani AURELIA REICHENBACH

z Czeskiego Cieszyna

Z tej okazji dużo zdrowia, 100 lat życia oraz wszelkiej pomyślności w dalszym życiu życzą córka Halina oraz wnuki Czesław i Kazimierz. AD-079

Nie umarłem, bo wiem, że żyję w sercach tych, których kochałem.

Dnia 15. 5. 2006 obchodziłby 80. rocznicę urodzin

śp. ANTONI SZOPA

z Trzyńca Podlesia

Zaś 23. 5. 2006 będziemy wspominać 4. rocznicę Jego śmierci. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali prosimy o chwilę wspomnień. Najbliższa rodzina. GL-218

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje.

Dnia 12. 5. 2006 minęła 1. bolesna rocznica śmierci, kiedy na zawsze nas opuściła nasza Najdroższa

śp. HELENA POLOKOWA

z Wędryni

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-217

Kronika Rodzinna

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, znajomym, przedstawicielom Jednoty-Jedność oraz PZKO za wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty oraz udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. EMILA KUBECZKI

Panu Kasprzakowi dziękujemy za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Zasmucona rodzina. RK-075

Z głębokim smutkiem w sercach wyrażamy serdeczne podziękowanie za złożone kwiaty i wyrazy współczucia z powodu zgonu naszego Drogiego Zmarłego

śp. WŁADYSŁAWA KENCKIEGO

z Piotrowic

Zasmucona rodzina. RK-076

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 11. 5. 2006 zmarła w wieku 81 lat nasza Najdroższa Matka, Babcia, Teściowa, Siostra, Szwagierka, Kuzynka i Ciocia

śp. ANNA MACUROWA

z domuWacławik, zamieszkała w Cz. Cieszynie Sibicy. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 16 maja 2006 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Czeskim Cieszynie na cmentarz w Sibicy. Autobus na cmentarz zapewniony. Zasmucona rodzina. AD-083

oma realitní kancelář FLASH real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzyniec

(naprzeciwko restauracji "Stará záchytka") Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10

Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyn 775 077 029

1+kk, ul. Hornická	285 000,- Kč
1+kk, ul. Ostravská	310 000,- Kč
2+1, ul. Kysucká	315 000,- Kč
2+1+k, ul. Okružní	365 000,- Kč
2+1, ul. Hrabinská	430 000,- Kč
2+1, ul. Slezská	575 000,- Kč
3+1, ul. Okružní	350 000,- Kč
3+1, ul. Časlavská	355 000,- Kč
3+1, ul. Mládežnická	355 000,- Kč
3+1, ul. Kysucká	385 000,- Kč
3+1, ul. Polní	405 000,- Kč
3+1, ul. Kopernikova	675 000,- Kč
3+1, ul. Nám. ČSA	850 000,- Kč
3+1, ul. Nádražní	940 000,- Kč
4+1, ul. Polní	490 000,- Kč
Mieszkania Trzyniec 775 077 923	
1+1, ul. Lidická	400 000,- Kč
2+1, ul. Habrová	395 000,- Kč
2+1, ul. Sosnová	430 000,- Kč
2+1, ul. Lidická	550 000,- Kč
2+1, ul. Kopernikova	650 000,- Kč
3+1, ul. Sosnová	560 000,- Kč
3+1, ul. Štefánikova	880 000,- Kč
3+1, ul. Bezručova	930 000,- Kč
3+1+š,ul.B.Němcové	980 000,- Kč
4+1, ul. Sosnová	580 000,- Kč
4+1, ul. Sosnová	650 000,- Kč
Mieszkania 777 077 031	
Chata Bystrzyca	350 000,- Kč
Chata Rzeka	350 000,- Kč
Chata Nydek	850 000,- Kč
Chata Jabłonków	2 330 000,- Kč
DR Mosty k. Jabłon.	450 000,- Kč
Mieszkania 777 077 034	
Chata Trzyniec	130 000,- Kč
Chata Nydek	195 000,- Kč
Trzyniec Guty	1 150 000,- Kč
Rzeka	1 590 000,- Kč

Najwyższa propozycja

Cz. Cieszyn Duża willa w centrum miasta. Lukratywna parcela. Tel.: 777 077 034

Jabłonków 1.890.000,- Kč Dom rodzinny blisko miasta. Możliwość działalności gosp. Tel.: 777 077 031

Duża znizka! **Trzyniec GUTY** 1.420.000,- Kč Domek rekreacyjny 3+1. Po rekonstrukcji. 1 012 m². Tel.: 777 077 034

Trzyniec Oldrzychowice 2.350.000,- Kč Dom rodzinny 4,5+1+garaż. Ładny ogród, 974 m². Tel.: 777 077 034

Trzyniec KANADA 1.190.000,- Kč Starszy dom rodzinny 4+1. Parcela 3 361 m². Tel.: 777 077 034

Do uzgodnienia **Jabłonków Żyguła** Dom rodzinny dla 2 rodzin. Ładne miejsce, k. centrum. Tel.: 777 077 031

Duża zniżka!!! **Trzyniec NIEBORY** 1.890.000,- Kč Dom rodzinny 2x 4+1+ garaż. Parcela 1 043 m². Tel.: 777 077 034

Nydek Murowana chata z garażem. Możliwość zamieszkania. Tel.: 777 077 034

Łomna Dolna 1.050.000,- Kč Drewniana chata 4+1+ taras. Parcela 350 m². Tel.: 777 077 031

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

GL-021

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny
- Po uzgodnieniu telefonicznym nasz przedstawiciel przyjedzie pod wskazany adres nieodpłatnie

Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:
Hażlach, ul. Cieszyńska 18
tel.: +48 600 293 968
tel.: +48 338 567 377
4 km od granicy w Boguszowicach

Filia:
Goleszów, ul. Grabowa 4

GL-193

Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny

Zaprasza

w czwartek 18. 5. 2006 o godz. 16.00 do auli Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie

na wykład

profesora DANIELA KADŁUBCA

Europejskość Śląska Cieszyńskiego

Historia i współczesność cywilizacji na Śląsku Cieszyńskim

GL-222

Firma VERTEX CZ, s.r.o.

przyjmie na pozycję

ASYSTENTKI BIURA HANDLOWEGO

do biura w Ostrawie

Wymagania:

- wykształcenie min. średnie
- znajomość obsługi PC
- komunikatywność
- dyspozycyjność

Oferty proszę kierować mailem *info@vertexcz.cz*

GL-203

Co w teatrze

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Historia żółtej ciżemki (13, godz. 17.30, grupa CTD; 14, godz. 17.30, grupa CTJAP).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Opowieści z Narnii (13, 14, godz. 15.15); Syriana (13, 14, godz. 20.00); Mgła (13-14, godz. 17.45, 15, godz. 17.45, 20.00); **Reflex**: Zostań (13, 14, godz. 17.00, 20.00); Spacer po linie (15, godz. 17.00, 20.00); **Ex**: Domino (13, 14, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Porządek musi być (13, 14, godz. 17.30); Nagi instynkt 2 (13, 14, godz. 20.00); Jarhead: Żołnierz Piechoty Morskiej (15, godz. 17.30); Prime (15, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Epoka lodowcowa 2 (13-15, godz. 15.30); Pime (13-15, godz. 17.45, 20.00); Bajki Krakonosza (14, godz. 14.00); **CZ. CIESZYN – Central**: Casanova (13-14, godz. 17.00); Tajemnica Brokeback Mountain (14, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast**: Hi-Way (13-14, godz. 18.30); Lessie (13-14, godz. 14.30, 16.30; 15, godz. 16.00); Wyznania Gejszy (13, 14, godz. 20.15; 15, godz. 19.45); Miasto gniewu (15, godz. 18.00); **BYSTRZYCA**: „Jak se krotí krokodýli" (13, godz. 19.00).

Co w terenie

NAWSIE – MK PZKO zaprasza w niedzielę 21. 5. o godz. 16.00 do Domu PZKO na widowisko teatralne pt. „Czyjo wina i straszydło".

CIERLICKO oraz STANISŁAWICE – Kluby Kobiet i Seniora zapraszają wszystkich przyjaciół, znajomych i chętnych na wycieczkę do Kocobędza Podobory we czwartek 18. 5. w celu zwiedzenia nowo otwartego grodziska oraz ogrodu botanicznego w Karwinie. Odjazd autobusem o godz. 13.00 z rynku w Cierlicku a następnie trasą w kierunku Cieszyna – można czekać na przystankach autobus. Cena drogowego 50 Kc na osobę. Powrót około godz. 19.00.

OLDRZYCHOWICE – PSP i MSz zapraszają na uroczystość 100-lecia budynku polskiej szkoły 20. 5. W sali „u Tyrasa" o godz. 13.30 uczniowie przedstawią bajkę „Za siedmioma górami...", o godz. 16.00 w ogrodzie szkolnym odbędzie się Festyn Jubileuszowy. W programie wystąpią przedszkolaki, zespół „Tyrka", zespół „Oldrzychowice" oraz orkiestra dęta Zboru ŚKEAW w Oldrzychowicach.

KARWINA DARKÓW – PZKO, Miasto Karwina i Uzdrowisko Darków zapraszają 14. 5. o godz. 14.00 na XI „Maj nad Olzą". W programie Miejska Orkiestra Dęta Rybnik (PL), Zespół Folklorystyczny „Vonička" – Hawierzów.

HAWIERZÓW SUCHA – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę robót ręcznych pt. „Zadbany dom to chluba dobrej gospodyni". Wystawa czynna 20-21. 5. w godz. 9–18 w świetlicy PZKO. Bogaty bufet domowy.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na rozgrywki tenisa stołowego w piątek 19. 5. o godz. 16.00 – Mistrzostwa Koła dla młodzieży szkolnej; w sobotę 20. 5. o godz. 9.00 – Mistrzostwa dolnolutyńskiej PSP; niedziela 21. 5. o godz. 9.00 – Otwarte Mistrzostwa Koła dla dorosłych obwodu bogumińskiego i orłowskiego.

OBWÓD ORŁOWA – Zarząd Rady Obwodowej zaprasza na zebranie w czwartek 18. 5. o godz. 17.00 w Porębie.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO zaprasza w niedzielę 21. 5. o godz. 16.00 na obchody Dnia Matki. W programie wystąpi Chór Nauczycieli Polskich oraz chór męski Hejnał-Echo.

ZESPÓŁ „PRZYJAŹŃ" – zawiadamia, iż poniedziałkowa próba (15. 5.) odbędzie się wyjątkowo już o godz. 16.45 w frysztackim Domu PZKO.

TRZYNIEC STARE MIASTO – MK PZKO i KO PZKO Trzyniec oraz Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Być razem" zapraszają w środę 17. 5. o godz. 16.00 do świetlicy Koła na prelekcję mgr Elżbiety Kiedroń (Cieszyn, PL) na temat „Życie jest piękne? – profilaktyka uzależnień od nałogów".

OLBRACHCICE – MK PZKO oraz teatrzyk „Drops" zapraszają 20. 5. o godz. 16.00 do Domu PZKO na „Majówkę" – czyli Dzień Matki i smażenie jajecznicy.

UWAGA, SENIORZY HPC! – urządzają w sobotę 20. 5. wycieczkę autokarową pt. „Karwina – miasto którego już nie ma". Odjazd z dworca autobus. w Cz. Cieszynie o godz. 9.10, z Karwiny 9.40 (przyst. autob. Prior). Zgłoszenia pod nr. tel. 558 736 994 po południu.

Co na antenie

POLSKIE AUDYCJE: Gościem niedzielnego programu redakcji polskiej CRO będzie Janusz Rokicki z Cieszyna, wicemistrz paraolimpijski w Atenach w pchnięciu kulą. W części muzycznej zespół rockowy Glayzy z Wierzniowic zaprezentuje dwa utwory ze swojej najnowszej, trzeciej, płyty CD. UKF Ostrawa 107,3 m, Trzyniec 105,3.

Koncerty

ORŁOWA LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na „Koncert Specjalny" dedykowany mieszkańcom Orłowej przez miasto Rydułtowy oraz PZKO Orłowa Lutynia. Koncert odbędzie się w ramach Dni Miasta Orłowa w sobotę 20. 5. o godz. 17.00 w Domu Kultury. W programie: przeboje „po naszymu" czyli po śląsku, podróż po świecie musicalu, rewia taneczna, pieśni polskie i muzyka kaszubska. Wystąpią artyści scen śląskich, zespół taneczny „Sukces", chór „Zaolzie", kaszubski zespół folklorystyczny „Bazuny".

Zapisy

OLDRZYCHOWICE – przedszkole „Pogoda" w Oldrzychowicach bardzo serdecznie zaprasza do zapisów 15-19. 5. w godz. 7-16 i proponuje pogodne i beztroskie dzieciństwo.

Urlop

JASTARNIA – tanie pokoje nad morzem. Tel. 0048 58–675 25 42, tel. 558 712 050. AD-069

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. na tel.: 558 325 546. GL-105

Oferty

SPRZEDAM KROWĘ biało-czerwoną po drugim cieleniu, bardzo dobra dójka, 2 miesiące cielną. Informacje pod nr. tel. 596 520 982. GL-214

Oferta pracy

FIRMA OPTYCZNA W JASTRZĘBIU ZDROJU i w Cieszynie (Polska) podejmie współpracę z lekarzem okulistą lub optometrystą ze znajomością języka polskiego. Nowoczesne gabinety, wysokie wynagrodzenie. Tel. kontaktowy – 606 935 811. GL-215

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Wielka Galeria: 13. 5. o godz. 17.00 wernisaż wystawy Oldřicha Kodeša – wybór z twórczości. Wystawa czynna do 25. 6. Otwarte po–pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

▲ **Biała Galeria**: do 28. 5. wystawa Jana Kavana – „Grafika". Otwarte po–pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego".

▲ do 28. 5. wystawa „Pieśni wydane na światło". Otwarte wt–pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **PARK ARCHEOLOGICZNY, Kocobędz Podobora**: W dni robocze termin odwiedzin trzeba uzgodnić z pracownikami muzeum pod nr. tel. 558 711 866 lub e-mail: *program@muzeumct.cz*, w weekendy można przyjeżdżać bezpośrednio. Otwarte do 31. 10. wt-nie: 9-16.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice**: do 15. 10. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskiem". Otwarte wt–pt: 8-16, so–nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14**: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Otwarte wt–pt: 8-16, so–nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów", do 31. 12. wystawa „Od płomienia do żarówki". Otwarte wt–pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice**: ekspozycja stała „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskiem". Otwarte wt–pt: 8–16, so–nie: 13–17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: *ogłoszenia@glosludu.cz*

głos LUDU ♦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ♦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ♦ Redaktor naczelny Beata Schönwald ♦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: *info@glosludu.cz*, „Głos Ludu" w Internecie: *www.glosludu.cz* ♦ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrawa 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: *glosludu@volny.cz* ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ♦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *abocentrum@mediaservis.cz*; reklamacje – tel.: 800 800 890 ♦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ♦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ♦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ♦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222 ♦

Księgarnia Wirthualna

SUSANNE PETERS – »Rośliny w pojemnikach z terakoty«

Wyd. „Multico". Wyczarujcie ogród z egzotycznych roślin pojemnikowych na własnym tarasie lub balkonie i ustawcie w nim ozdoby z terakoty. W tej książce znajdziecie wiele pomysłów i porad. Znaleźć w niej można: kompozycje roślinne na cały rok, kalendarz prac, no i wszystko, co warto wiedzieć o terakocie. Jest też sporo o uroku egzotycznych roślin, są portrety roślinnych piękności oraz informacje o tym, jak zapewnić obfitość kwitnienia.

ANDREW MIKOLAJSKI – »Iglaki. Poradnik ogrodniczy«

Wyd. „Elipsa". Wszystko, co trzeba wiedzieć o uprawie iglaków w ogrodzie. Ponad 50 odmian sfotografowanych w naturalnym otoczeniu. Pełna informacja botaniczna o pochodzeniu, wielkości, kolorze i wymaganiach ponad 50 odmian iglaków. Szczegółowe instrukcje (ze zdjęciami) dotyczące sadzenia, rozmnażania, cięcia, przesadzania iglaków. A także historia, porady dotyczące zakupu sadzonek, wiele pomysłów aranżacji grup iglaków w ogrodzie.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. **(kor)**

Krzyżówka

Poziomo: **1.** do obserwacji ciał niebieskich służy **8.** podmiejski ogrodnik **13.** astat **14.** do studiowania Biblii przygotowywuje **15.** ameryk **16.** corocznie zrzucane przez jelenia **17.** o płonącej stodole śpiewał **19.** cywilny lub nieważkości **20.** genealogia **21.** wódka japończyka **22.** sadzawka z karpiami **23.** na świat **25.** uszkodzenie organizmu wskutek obrażeń ciała **26.** puszkinowski dandys **30.** stół ofiarny do odprawiania mszy **31.** bystre u sokoła **32.** abecadło kończy **34.** **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (bestseller Zbigniewa Nienackiego) **43.** szybkich kroków odgłos **44.** imię królów duńskich **45.** karton wysokiej klasy **46.** w Belgii we Flandrii leży **48.** produkcją dziegciu się para **49.** nieme już mało kto pamięta **50.** Minnelli z Kabaretu **51.** kominek u naszych sąsiadów **53.** terytorium w Indii **54.** jeniecki obóz dla oficerów **55.** cierpienia młodego Wertera opisał **56.** chlewna w oborze **57.** w Indii księstwem zarządzał **58.** potrawa wigilijna z gotowanej pszenicy **59.** grecka siedziba pustelników.

Pionowo: **1.** rzeczoznawca **2.** film Spielberga **3.** Erwin Kisch, szalejący reporter **4.** wykwit skórny wypełniony ropą **5.** pierwszeństwo w nabyciu określonej rzeczy **6.** Indira **7.** rodak Thora Heyerdahla **8.** rodzaj harmonii ręcznej **9.** opał do kominka **10.** kiła **11.** łajba Thora Heyerdahla **12.** po zachodzie słońca **16.** pomiędzy mieczem a szablą **18.** upomnienie **22.** ma przeciwcierne właściwości **24.** w wigilię lany **27.** ma przed sobą całą przyszłość **28.** na Poj. Mazurskim leży **29.** judaizm wyznaje **31.** wzrok bada **33.** motłoch **35.** głowę świętego otacza **36.** przepracowane lata **37.** kolorowy na czapce **38.** jubileuszowa liczba **39.** litera jak krzyżyk **40.** dom Karola Szymanowskiego **41.** władzy kalifa podlegał **42.** w Kostaryce leży **47.** atak z powietrza **52.** Dylan śpiewający **54.** wybitną postać opiewa. **Opr. JO**

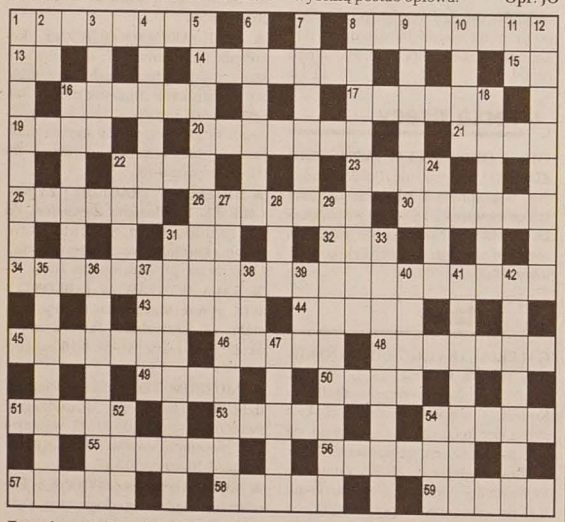

Rozwiązanie krzyżówki z 6 maja

Poziomo: **1.** HIBISKUS **7.** REALISTA **12.** OK **13.** TARŁO **14.** GP **15.** FARBKA **16.** SYGNET **18.** OGAR **19.** NABÓJ **20.** ARGO **21.** KIDD **22.** AMOK **24.** KIMONO **25.** ARDEN **26.** ALASKA **27.** ULAR **29.** KARA **31.** **PORTRET DORIANA GRAYA** **38.** TE **39.** OB **40.** SPORT **41.** NEUTRON **44.** ANONS **45.** SARD **46.** ASAM **48.** ŻYWAGO **49.** SOCHA **50.** IROKEZ **51.** DZIW **52.** IKRA **53.** OKAZJA **54.** SARMA **55.** ŁADYSZ .

Pionowo: **1.** HOROSKOP **2.** IK **3.** IKAR **4.** KABRIOLET **5.** STANDARD **6.** TRUBADUR **7.** ROSJANKA **8.** ANGLOARAB **9.** IDEA **10.** TG **11.** APROBATA **15.** FARMER **17.** TROSKA **21.** KNUR **23.** KLAG **28.** ATENA **30.** ANONA **32.** ODPRYSK **33.** TORBACZ **34.** OBUDOWA **35.** IBRAHIM **36.** RYNGOLD **37.** YONKERS **42.** ERSIS **43.** OSAKA **45.** SODA **47.** MIAŁ.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka i CD **„Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego"**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 19. 5. 2006** o godz. **12.00.** Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 6. 5. otrzymuje **Stanisława Ryłko – Slezská 5 – Cz. Cieszyn.** Nagroda do odebrania w redakcji.

Wydarzenia Sportowe

REMIS PIŁKARZY TRZYŃCA ● HAWIERZOWIANIE CORAZ BLIŻEJ 5. LIGI

Maceček wraca do formy

I GAMBRINUS LIGA

● **SLAVIA PRAGA – BANIK OSTRAWA 4:0 (2:0). Bramki: 16. i 63. Gaucho, 45. Švento, 89. Fořt. Sędziował Příhoda. W. 3727. OSTRAWA:** Raška – Hoffmann, Klimpl, Besta, Čoupek – Varadi (75. Magera), Bystroň, Lukeš (64. Staněk), Rajtoral – Střihavka, Žůrek (64. Tomašák).

Lokaty: 1. Liberec 59, 2. Slavia 51, 3. Ml. Bolesław 51,... 6. Ostrawa 37 pkt.

MŚLF

● **BRZECŁAW – FUTBOL TRZYNIEC 2:2 (1:1). Bramki: 16. Pekárek, 59. Veselý – 39. i 46. Maceček. Sędziował Hájek. W. 222.** Na dobrze przygotowanej murawie widzowie byli świadkami atrakcyjnego spotkania. Po dłuższym czasie ze strzeleckiego letargu przebudził się Maceček, który dwukrotnie wpisał się na listę strzelców Trzyńca. W meczu dominowali napastnicy, pod względem gry obronnej obaj trenerzy mają chyba sporo zastrzeżeń do swoich podopiecznych. **Najważniejsze minuty:** 16. Poredský podaje do Pekárka – 1:0; 39. Maceček z bliskiej odległości, po centrze Cepláka, wyrównuje na 1:1; 46. współpraca dwójki Szmek-Maceček owocuje drugim golem do siatki gospodarzy – 1:2; 59. po błędzie trzynieckiej obrony strzałem głową pokonuje Bruka Veselý – 2:2; 83. goście wrócili z dalekiej podróży, Pekárek z kilku kroków huknął zaledwie w słupek. **TRZYNIEC:** Bruk – Vyskočil, Pindor, Hupka, Martinčík – Kořínek, Lachowicz (90. Pavlus), Ceplák, Malíř (70. Miko) – Szmek (80. Lasota), Maceček.

Lokaty: 1. Jakubczowice 55, 2. Bystrc 42, 3. Uniczow 39,... 6. Trzyniec 36 pkt.

DYWIZJA E

● **MKF KARWINA – KS KRAWARZE 3:0 (1:0). Bramki: 6. i 71. Sourada, 68. Urban. Sędziował Kaláb. W. 110.** Wszystko wskazuje na to, że karwiniacy wyszli z lekkiego kryzysu i w końcówce sezonu powracają do radosnego futbolu. Do niezłej formy doszedł napastnik David Sourada (były gracz m.in. Banika Ostrawa i Chmelu Blszany), który ustalił wynik meczu ładnym strzałem z przewrotki, a już w 6. minucie po samodzielnym rajdzie zapewnił gospodarzom prowadzenie. Goście zagrali podobnie, jak w niedzielę w Olbrachcicach. Z defensywy wyprowadzali szybkie kontry, karwińscy obrońcy pozwolili im jednak na niewiele. Dwie groźne sytuacje po rzutach wolnych zlikwidował bramkarz Torač, który w obu wypadkach uprzedził Klösela. **KARWINA:** Torač – Reichl, Blaha, Mašlej, Gill – Dittrich, Hojdysz, Lukan (46. Strnad), Pristáš – Urban (68. Suster), Sourada (85. Anastazovský).

● **WIELKIE KARLOWICE – BANIK OLBRACHCICE 2:1 (2:0). Bramki: 2. Ondřejka, 12. Planka – 87. Šurin. Sędziował Viščor. W. 150.** Wielkie Karlowice nie prezentują zbyt atrakcyjnej gry, ale również w dywizji z antyfutbolem można utrzymywać się w pierwszej szóstce tabeli. Mecz ustawiły szybkie dwie bramki, Banik przy stanie 2:0 bił głową w ścianę, defensywa Karlowic przypominała legendarny „preszowski beton". – *Gramy praktycznie teraz bez napastników, brakuje kontuzjowanych Aniola i Goja* – powiedział „GL" trener Olbrachcic **Michal Šlachta**. Gol Šurina z „jedenastki" był już tylko łabędzim śpiewem Banika. **OLBRACHCICE:** Gradek – Čubok (63. Petley), Szmek, Neuman, Groh – Čoček, Smékal, Šurin, Dorozlo – Cedivoda, Jakšl.

Lokaty: 1. Fulnek 59, 2. F-M 49, 3. Karwina 41, 4. Cz. Cieszyn 40,... 10. Orłowa 31, 11. Dziećmorowice 28, 12. Olbrachcice 27 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● **L. PIOTROWICE – HAJ 1:0 (0:0). Bramka: 90. Pikonský. Sędziował Durák. W. 100.** Gospodarze przesądzili o swej wygranej dosłownie „za pięć dwunasta". W 2. minucie doliczonego czasu trzy punkty zapewnił Lokomotywie Pikonský, wykorzystując sprytne podanie od Brzóski. Goście nie skoncentrowali się w meczu tylko na defensywie, bramkarz Polášek nie narzekał na brak pracy. W 28. minucie piotrowicki golkiper zlikwidował nawet rzut karny Matěja. – *Goście zasłużyli na remis, z ich strony był to bardzo sympatyczny, ofensywny futbol* – powiedział „GL" kierownik Piotrowic **Bruno Kencki**. **PIOTROWICE:** Polášek – Pietras, Minarík (60. Pikonský), Šlachetka, Konečný – Sehnal (74. Niemiec), Krul, Brzóska, Jakubec – Klos, Novák.

● **BOGUMIN – BRUNTAL 2:1 (1:1). Bramki: 38. i 74. Tvrdý – 7. Raab. Sędziował Lalík. W. 70.** We wtorkowym numerze „GL" błędnie poinformowaliśmy, że nowym trenerem Bogumina został mianowany Roman Prokš. Informacja ta pochodziła od działaczy klubowych, ale na wieczornym zebraniu doszło do nieoczekiwanego rozwoju wydarzeń i „Faję" do końca sezonu zdecydował się przejąć dotychczasowy trener drużyny młodzieżowej Petr Kasprák. Były piłkarz Bogumina zaliczył udany debiut na ławce trenerskiej, jego podopieczni po wyrównanej walce uporali się z Bruntalem. Po kontuzji na boisko wrócił Fluxa, w końcówce meczu w ataku gospodarzy pojawił się też inny rekonwalescent Gábor. **Najważniejsze minuty:** 7. Raab strzałem w lewy róg bramki pokonuje Ryla – 0:1; 34. piłka po uderzeniu Štverki ląduje na poprzeczce; 38. zamieszanie podbramkowe wykorzystuje Tvrdý – 1:1; 74. Tvrdý z „11" po zagraniu ręką – 2:1; 84. po centrze Štverki trafia głową w poprzeczkę Bystroň; 86. Malý faluje Sitteka i trafia pod prysznic; 90. Gábor marnuje stuprocentową okazję. **BOGUMIN:** Ryl – Placzek, Fluxa, Tvrdý, Prokš – Ciesarik, Bystroň, D. Štverka, Tomek – Sittek, Kukuliač (88. Gábor).

● **MOSTY k. J. – SFC OPAWA 1:3 (1:1). Bramki: 16. Kajzar – 1. Žůrek, 47. Půda, 52. Vyhlídal. Sędziował Pustay. W. 100.** Goście potwierdzili rolę faworyta zaraz w 1. minucie, kiedy to po błędzie Tomáša Nieslanika na 0:1 trafił Žůrek. Mosty pogodzone są już ze spadkiem, ale tym razem nie zaliczyły wcale złego meczu. W 16. minucie wyrównał mocnym strzałem Kajzar, a kilka minut później gospodarze bliscy byli podwyższenia rezultatu. Trema ugotowała jednak w murowanej okazji Muchę. Opawianie rozstrzygnęli spotkanie na wstępie drugiej odsłony. Půda w 47. minucie (zdaniem gospodarzy na spalonym) strzelił na 1:2, a w pięć minut później Vyhlídal poprawił na 1:3. Mosty walczyły do końca, ale Kajzar a po nim Běhal nie wykorzystali dobrych okazji. **MOSTY:** Slovák – I. Lysek - V. Lysek, J. Bažant, Kureczka – Laš (65. Běhal), Kufa (80. A. Bažant), T. Nieslanik, Mucha – Bula, Kajzar.

I A KLASA – GR. B

FK Hawierzów – Stare Miasto 2:1 (12. i 44. Zoller – 48. Juřina; „Indianie" zagrali słabo, ale nawet w kiepskim stylu udało im się pokonać rywala i są coraz bliżej awansu do 5. ligi), Stonawa - Dobra 3:1 (dla gospodarzy: 49. i 62. Franc, 55. Frait), Pietwałd n. M. – Skrzeczoń 0:0, Sj Rychwałd – KS Bystrzyca 2:2 (35. Macura, 75. Severa – 17. Komár, 18. Štvrtňa). **Lokaty:** 1. FK Hawierzów 47, 2. Raszkowice 37, 3. Czeladna 37,... 5. Stonawa 30, 6. Skrzeczoń 30, 10. Bystrzyca 21, 12. Sj Rychwałd 14 pkt.

MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO

Sn Hawierzów – Sn Orłowa 4:0, B. Rychwałd – Zabłocie 2:3 (Kozel, Adamczyk – Socha, Gřibek, Žach). **Lokaty:** 1. Sj Pietwałd 50, 2. G. Błędowice 43, 3. Sn Hawierzów 36 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Pięciobój lekkoatletyczny

Na stadionie w Trzyńcu przy ul. Leśnej odbędą się w niedzielę 28 maja igrzyska w pięcioboju lekkoatletycznym. Organizator - Sekcja Sportowa przy PTTS „Beskid Śląski" zaprasza wszystkich chętnych: młodzież w kategoriach 15-35 lat i weteranów powyżej 35 lat. Impreza rozpoczyna się o godzinie 9.00, zaś prezentacja pół godziny wcześniej. Opłata startowa dla młodzieży – 20 Kc, dla weteranów – 50 Kc, wpłaca się podczas prezentacji.

Młodzież walczyć będzie w następujących dyscyplinach: sprint 100 m, skok w dal, pchnięcie kulą, skok wzwyż, bieg na 1500 m dla chłopców i 800 m dla dziewczyn. Pięciobój dla weteranów obejmować będzie: skok w dal, pchnięcie kulą, bieg na 200 m, rzut oszczepem, bieg na 1500 m. Startować można tak w pięcioboju jak i w poszczególnych dyscyplinach. Bliższe informacje pod numerem telefonu 558 367 634, 605 067 217. **(W.M.)**

Sport polski

● **LEGIA MISTRZEM PIŁKARSKIEJ EKSTRAKLASY**. Legia zdobyła tytuł mistrzowski i w sierpniu zacznie batalię o awans do Ligi Mistrzów. Trener drużyny z Łazienkowskiej Dariusz Wdowczyk już jednak szuka wzmocnień. Legia prowadziła rozmowy z Andre Pinto (napastnik Nacional Madeira), ale jego finansowe wymagania były zbyt duże.

● **PIERWSZY POLAK W GALERII SŁAWY IIHF**. Henryk Gruth został w czwartek w Rydze wprowadzony w poczet członków Galerii Sławy Międzynarodowej Federacji Hokeja na Lodzie (IIHF). Henryk Gruth w reprezentacji Polski wystąpił w 292 meczach (absolutny rekord kraju), zdobył ponad 50 bramek. Grał w linii obrony, w klubach - GKS Katowice, GKS Tychy, a w Szwajcarii - w ZSC Zurych. **(jb, PAP)**

Oferta

● **PIŁKA NOŻNA – 1. liga**: Ostrawa – Ołomuniec (dziś, 14.25). **MŚLF:** Trzyniec – Bystrc (dziś, 10.15). **DYWIZJA E:** Karwina – Orłowa (dziś, 10.15), Dziećmorowice – B. Olbrachcice (dziś, 16.30), Frensztat – Cz. Cieszyn (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Bogumin – L. Piotrowice (dziś, 10.15), Wracimów – Mosty (dziś, 16.30). **I A KLASA – gr. B**: Sj Rychwałd – Liskowiec, Stonawa – Przybor, Bruszperk – Bystrzyca (dziś, 16.30), Skrzeczoń – Hodslawice, Pietwałd n. M. – FK Hawierzów (jutro, 16.30). **I B KLASA – gr. B**: Pietwałd – Klimkowice (dziś, 16.30). **I B KLASA – gr. C:** Lutynia D. – Orłowa B, Sedliszcze – Gródek, Żuków G. – Karwina B, Wędrynia – Datynie D. (dziś, 13.30), Jabłonków – Nydek, Śmiłowice – Niebory, Wierzniowice – Sucha G. (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Oldrzychowice – Gnojnik, Rzepiszcze – Bukowiec (dziś, 13.30), Hukwaldy – Piosek (jutro, 13.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M**: Janowice B – Milików (dziś, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO**: Sn Orłowa – Domasławice, L. Łąki – Sj Pietwałd, Sn Hawierzów – Cierlicko, B. Rychwałd – V. Bogumin (dziś, 16.30), Bogumin B – Dąbrowa, G. Błędowice – Sn Zabłocie (jutro, 16.30).

● **MEMORIAŁ KAROLA SZOTKOWSKIEGO**: dziś od godz. 13.30 w Jabłonkowie. Główny bieg mężczyzn startuje o godz. 16.00.

● **II LIGA TENISISTÓW STOŁOWYCH**: Klubsten Karwina – Avex Zlin „C" (dziś, 15.00 w sali gimnastycznej SP Mendelowa). **(jb)**